

"AVE MARIA"

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem v Ameriki in porok zvestobe kat. Cerkvi.

Naročniki so deležni vseh duhovnih dobrot in milosti frančiškanskega komisarijata.—
Naročnina \$3.00, z u n a j
Združenih držav \$3.50.

Februar 1929.

Z Bogom in Marijo za narod!

21. letnik.

O cerkveni glasbi.

Bogoslovec Slavko Snoj.

VETA Cerkev je vedno rada podpirala umetnost. Bili so časi, ko je umetnost edino v Cerkvi imela svoje zatočišče. Cerkveni dostojanstveniki so podpirali gmotno in moralno umetnike. Saj pa je tudi umetnost tako tesno združena z življenjem svete Cerkve, da je nikakor ne gre prezirati.

Središče verskega življenja so cerkve. Tu se daruje sveta maša, prejemamo sv. zakramente in poslušamo božjo besedo. In naloga cerkvene umetnosti v tem oziru je, kako napraviti božji hram, da bo odgovarjal vzvišenemu cerkvenemu duhu, da bo tembolj vplival na zbranost vernikov in povzdigoval srca k Bogu. Kristus mora biti sodišče, na katerega mora biti vse naravnano. Temu cilju služijo različne umetnosti: stavbarstvo, slikarstvo, kiparstvo in glasba. Stavbenik napravi stavbo, kakršna po njegovi zamisli najbolj razodeva veličastvo in mogočnost božjo. Vse naše spoznanje je navezano na čute. O vsaki stvari, celo v duhovnih stvareh, si skušamo ustvariti čutno sliko. Slikar in kipar nam predstavljata Kristusa, da se naša domišljija s pomočjo slike ali kipa tem lažje vzdigne v nadčutni svet — k Bogu, nam predstavljata Marijo in svetnike, h katerim se zatekamo za pomoč. Cerkveni glasbenik pa zopet na svoj način skuša napraviti zvezo med Bogom in ljudmi. V dano besedilo skuša vdahniti pobožna čustva, v katerih opeva Boga, Marijo in svetnike.

Rekli smo, da cerkvena umetnost ni sama sebi namen, ampak da ji je cilj Bog, da mora spraviti vernike v čim ožji stik z Bogom. In za dosego tega cilja je, mislim, najbolj sposobna glasba. Do te vrste umetnosti vsi ljudje čutimo nekako več nag-

njenja, razumevanja, duševne sorodnosti. Slikarstva in kiparstva, zlasti pa še stavbarstva, često ljudje tako ne razumejo. Preprosti ljudje zlasti mnogokrat slik in kipov nič ne vidijo, pač pa opažamo, da imajo za cerkveno petje mnogo razumevanja. Seveda nekoliko vzgoje je že potrebno za to. Cerkvena glasba bolj kakor kaka druga umetnost vpliva na čustva ljudi, ker je ljudstvu bolj razumljiva. Poglejmo slovensko ljudstvo, kako živi s cerkveno pesmijo! Ravno v tem je velika prednost glasbe, da živi s cerkvenim letom. V Adventu cerkvene pesmi izražajo hrepenenje po Odrešeniku in označajo, da moramo verniki vredno pripraviti svoja srca za njegov prihod. Zato se tem pesmim spodobi bolj resen značaj. Pride lepa božična doba in ž njo krasne božične pesmi, ki nam opevajo poezijo s svetle noči, božjega Deteta v revnih jasliah z Marijo in Jožefom ob strani, poezijo ubogih pa v srcu bogatih pastirčkov z jagenčki na ramah, poezijo svetih Treh Kraljev. Božični dobi dajo tisti skrivnostni, domači značaj, ki ga doživljamo od mladih nog, v prvi vrsti lepe božične pesmi. Saj smo pa tudi lahko Slovenci ponosni na naše božične pesmi. Gotovo so pravi biseri svetovne cerkveno-glasbene literature. — Resnobne postne pesmi nas nagibljejo k pokori, nas z žalobnimi zvoki spremljajo po Kristusovi trnjevi poti na Kalvarijo. In kakor je sledilo Kristusovemu trpljenju poveličanje — vstajenje, tako tudi za spokornimi in žalostnimi pesmimi zadoni mogočna, veličastna pesem Kristusovega vstajenja.

Važno mesto v naši cerkveni glasbi zavzemajo tudi Marijine pesmi. Kakor otroci najbolj ljubijo svojo mater, tako so tudi naši skladatelji svoji nebeški Materi posvetili največ nežnosti, so ji dali naj-

več, kar so mogli. Zato so tako mnoge naše Marijine pesmi otroško zaupne, ljubke in prisrčne.

Najvišje mesto v cerkveni glasbi zavzema gotovo liturgična glasba, in sicer zato, ker podaja naravnost besedilo liturgije. Je že lepo in hvalevredno, če ljudje med sv. mašo molijo n. pr. sv. rožni venec. Toda boljše in liturgičnemu duhu bolj odgovarjajoče je, če ljudstvo moli z istimi besedami kakor mašnik, če ima torej liturgične molitvenike. Tako tudi navadne cerkvene pesmi gotovo dvigajo duha k Bogu, toda liturgična glasba mnogo bolje dela zvezo med verniki in mašnikom. Iz tega torej sledi, da je treba čim bolj gojiti liturgično glasbo. Če že besedilo ni dobresedno liturgično, pa naj bo vsaj smisel vzet iz liturgičnega besedila. To zadnje velja seveda samo za navadno orglano mašo; pri peti maši se besedilo na noben način ne sme izpreminjati, okrajšati ali podaljšati. Danes vidimo, da ljudstvo za liturgično glasbo nima pravega razumevanja. Kadar pojejo v cerkvi latinsko mašo, se mnogi ljudje pri tem dolgočasijo. Treba se je vživeti v duha cerkvene liturgije, v besedilo, ki ga prednašajo na koru. Zasledovati in premišljevat je treba besedilo s pevci vred, pa bo gotovo glasba še bolj v nemala in podžigala verska čuvstva, ki se nam ob besedilu vzbujajo. Edino tako moremo z zasluženjem poslušati cerkveno glasbo. Mnogo pa je danes ljudi, ki hodijo v cerkev le zaradi lepe glasbe. Njim je namen glasba, ne pa to, čemur je tudi cerkvena glasba podrejena. Takim ljudem je cerkev koncertna dvorana, ne pa hiša božja. Moramo torej, kakor sem omenil, oboje znati združiti; glavni cilj je molitev, pobožna čuvstva, in pod tem vidikom moramo poslušati cerkveno glasbo. In kako lepo se da to oboje združiti! Vzemimo n. pr. latinsko mašo: Introitus naznači temo tiste maše, zato mirno izzveni. Sledi Kyrie — spokorna molitev, glas, ki izraža notranjo stisko. Zategli in proseči zvoki pevcev tako razburkajo našo dušo, da vse v nas kliče po usmiljenju božjem. V glorijski pojemo hvalo Bogu. Vse se blesti od nebeške slave. Zato bo tudi

imela Gloria bogatejšo glasbeno obliko. Credo mora trdno in odločno izražati našo vero, ne v bogve kako razširjeni glasbeni obliki in ne v bleščeči zunanosti, ampak kratko in jedrnato, kakor tudi naša vera ne sme biti blesteča zunanost, ampak resna, notranja potreba. — Vsi ti spevi so le priprava na bistven del sv. maše, zato je jasno, da v nobenem od teh ne bo glasbenega viška. Uvod v pravo daritev sv. maše je ofertorij, to je pesem vernikov, ki prinašajo svoje darove Bogu na oltar. V Sanctusu in Benedictusu je višek drame, ki se odigrava na oltarju. Vse prekipeva v veselju, ker bo stopil na oltar sam Gospod Jezus Kristus. V Agnus Dei se pripravljamo za sv. obhajilo, v Communio pa zahvaljujemo za nebeško hrano.

Torej s takimi mislimi in čuvstvi moramo poslušati latinsko mašo in gotovo bo to pred Bogom v naše veliko zasluženje, pa tudi sami bomo občutili zraven veliko versko in umetniško ugodje.

Povdariti hočem še eno važno točko. Petje mora biti molitev! To je važna resnica, ki nam mora biti vedno pred očmi. In zato je prav, da pri petju sodelujejo vsi verniki. Mislim, da je namen, ki ga ima cerkveno petje, mnogo bolj dosežen, če je petje ljudsko, kakor pa če poje samo izbran pevski zbor na koru. Kako bolj prevzame vernike, če cela masa vernikov v cerkvi enodušno zapoje navdušeno pesem, kakor pa če samo poslušajo pevski zbor. Petje je eno izmed sredstev, s katerimi se daje čast in hvala Bogu. Zato naj se petja poslužujejo vsi verniki. Gotovo je, da bodo umetniški učinki čisto manjši, kakor če bi pel pevski zbor, tedaj saj ni petje samo sebi namen. Namen je Bog, in Bog nas sodi po naši dobri volji.

Vidimo torej, da je petje mogočen činitelj v cerkvenem življenju. Vsak, kdor se udeležuje cerkvenih pobožnosti, pride v stik s cerkveno glasbo. To je za vsakega toliko vrednota, da je ne sme z malomarno gesto prezreti. Treba je imeti veselje in smisel za cerkveno glasbo, pa obilni sadovi gotovo ne bodo izostali.

Rev. P. Evstahij, O.F.M.:

SVEČNICA.

V svetišče je Marija šla
in nesla s sabo Jezuščka.
Gospoda moli slednji cvet:
"Češčen, ki boš odrešil svet!"

Oba poljublja sladki zor,
krilatcev spremlja rajski zbor;
Devico, Mater in Gospo
pozdravlja milostno nebo . . .

Marija svoj prinese dar,
nebeško Dete, na oltar,
in Večni Oče je vesel
nedolžno žrtvico sprejel.

"Kdor blag je, v Njem bo rešen spon"—
spričuje starček Simeon,
v naročje sprejme Jezuščka
in s pesmijo pozdravi ga . . .

Glej, prerok gleda v daljne dni,
slovesno milo govori — — —
Marija vdano čuje vse,
na svoje Dete varno zre . . .

In prišla je prerokinja,
služabnica Gospodova:
"Zveličar naš, Otrok višin,
nozdravljen, Jezus, Božji Sin!"

Mesečni pridigar.

Rev. J. Smoley.

DRUGA PREDPEPELNIČNA NEDELJA.

(Sexagesima.)

Seme je božja beseda. Luk. 8, 11.

PRILIKE našega Gospoda Jezusa Kristusa so imele skozinskozi preroški pomen. Ko je govoril množici v današnji priliki, je videl njeno udejstvovanje v sedanosti in bodočnosti med svojimi najbližjimi. Oglejmo si te obraze, morda bomo našli nas same med njimi.

1. Na **pot** je padla božja beseda pri **Judežu Iškarjotu**. In prišel je hudič in jo vzel iz njegovega srca, ker je padla na trdo, prehojeno pot sebičnosti in lakomnosti. On je bil eden izmed tistih Kristusovih učencev, ki so o Gospodovih besedah rekli: "Trda je ta beseda." Ni pa bila trda beseda, trdo je bilo njegovo srce. Pri zadnji večerji je šel potem hudič v njega.

2. Na **skalo** je padla božja beseda in ni vzšla pri **zastopnikih** Judovstva, pri judovskih množicah. Bili so pri Gospodu, iskali so ga, ko je pa prišel čas preskušnje, niso obstali. Preskušnja je bila, ker Gospod ni hotel biti **tak** Mesija, kakršnega so si oni želeli; hoteli so zemeljskega kralja, njegovo kraljestvo pa ni bilo od tega sveta. Preskušnja je bila, ko je na križu odreševal človeštvo.

3. Med **trnje** je padla božja beseda, in ko je vzšla, je bila zadušena v srcu **bogatega mladeniča**. Gospod je govoril o poti popolnosti, dopadel se mu je mladenič, vzljubil ga je in tudi mladenič je bil ves navdušen za Gospoda. Ko pa bi se bil moral odreči ugodnostim, prijetnostim in radostim sveta, je odšel. V trnju posvetnega življenja je bila Kristusova beseda zadušena.

4. Na **rodovitno polje** je pa padla in prinesla stoteran sad božja beseda **pri apostolih**. Niso bili površni poslušavci, marveč so zapustili vse, šli za Gospodom, v preskušnjah vztrajali pri svojem Učeniku; bili so sicer kratek čas omahljivci, toda zopet so se dvignili iz svojih dvomov in vztrajali pri Gospodu do konca.

"Kdor ima ušesa, da sliši, naj sliši," je rekel Gospod. Kateri izmed zgoraj označenih obrazov je tvoj prijatelj? Gospod čaka na odgovor. Naj ti Bog podeli svojo milost, da bo njegova beseda padla na rodovitno polje, da bo obrodila stoteran sad. Amen.

TRETJA PREDPEPELNIČNA NEDELJA.

(Quinquagesima.)

Slepec je sedel ob poti. Luk. 18, 36.

Sami smo priče, da vidimo, kako je svet slep, kako tava v temi, išče poti.

Svet ne vidi radi tega in ne najde poti življenja, ker

1. Ne vidi, kako je Kristus iskal to pot v blagor človeštva, kako je umrl, da bi našel to pot. V trpljenju, v žrtvovanju samega sebe je Gospod razluščil vsa vprašanja. Zato je bilo pa dobro človeštvu, dokler je te skrivnosti razumel.

2. Ne vidi svet prihodnosti, ker gleda samo na

Pod Materinim

plaščem.

sedanjost. Brez večnosti ni čuta za dolžnost in odgovornost. Brez večnosti ni pravega miru in zadovoljnosti, ne v radosti, ne v žalosti. Z vero v večnost pa je združeno upanje, gotovost in mir.

3. Ne vidi svet pomena človekove smrti. Smrt nam kaže res nično, omejeno ceno vsega pozemskega; smrt nas uči, da bi si zbirali zaklade za večnost; zato nas na pepelnično sredo opominja Cerkev: "Pomni, da si prah, in da se boš v prah zopet povrnil."

Svet bo pa spregledal, kakor evangeljski slepec, če bo rabil zdravila, in sicer:

1. **Vere**. Slepec je veroval in prosil: Jezus, Sin Davidov, usmili se me! Če imamo vero, se nas bo Bog usmilil, vera nam bo pomagala.

2. **Rabiti** treba **zaupanje** v Boga. Ni se treba ozirati na sebične koristi, storiti moramo, kar Bog zahteva od nas. Naj se nam svet tudi protivi, ve-

rujmo v božjo vsemogočnost, verujmo v najvišjo Modrost!

3. Treba **hoditi za Kristusom**. Slepec je šel za Gospodom, ko je bil ozdravljen. Kristus je POT v vsakem oziru, v miru, v boju, v molitvi, v dvomih. "Jaz sem Pot, Resnica in Življenje," pravi Gospod o sebi. Amen.

Postna premišljevanja.

KOGA HOČETE? JEZUSA ALI BARABO?

Pilat postavi Jezusa zraven Barabe.

Vzemite Novi zakon v roke in berite, kaj je Gospod za nas pretrpel! Kratko, skoro bi rekel, suhoparno, opisujejo evangelisti njegovo trpljenje in smrt!

Svetopostna doba ima namen, da premišljujemo o Gospodovem trpljenju. Molimo rožnivenec, križev pot; to so pa samo epizode iz Gospodovega trpljenja. Ni mogoče, da bi v teh kratkih pridigah bridke pojave Velikega Petka zadostno premišljevali. Letos se hočemo pomuditi pri eni epizodi iz Jezusovega trpljenja, kako so se Judje odločili za Barabo in zavrgli Jezusa. Tudi danes stoji človeštvo pred vprašanjem:

"Kristus ali Baraba? . . . S Kristusom ali proti Kristusu? . . ."

Premišljujmo danes trenutek, ko je Pilat postavil Barabo zraven Jezusa.

1. **Pilatov greh.** "Koga hočete, da vam izpustim? Barabo ali Jezusa?" Pilat si ni vedel sveta. Vest mu je rekla: Izpusti Jezusa, — bil je prepričan o njegovi nedolžnosti. Bal se je pa Judov. Kako izpade ta notranji boj? . . . Pa postavi Barabo zraven Jezusa, kakor bi hotel reči: "Tu imate dva zločinca . . . Koga naj izpustim?"

Je li bil Jezus zločinec? Grozna misel . . . Pa Pilat se je oprime, da bi Jezusa rešil. Jezus zločinec — slepar, goljuf . . . Tri leta je hodil okoli, učil, delil dobrote, za vso to ljubezen ga proglašajo zločincem. Spolnile so se Izaijeve besede: "In je bil prištet med hudodelce. Z Barabom stoji Jezus pred ljudstvom, z morilcem, z upornikom! Ljudstvo ga je sovražilo, kakor piše Jožef Flavij. Obsodili so ga na smrt, kakor razbojnika. In sedaj naj ljudstvo voli med njim in Jezusom! Kaka sramota za Sina božjega! Gospod Jezus Kristus! Ne najdemo besed, da bi se Ti zahvalili za Tvojo neskončno ljubezen! Naši grehi so Te postavili zraven morilca! Nismo vredni tolike žrtve, ko je med nami toliko Pilatov!

2. "**Greh modernih 'Pilatov'.**" Kakor je grešil Pilat, greše dandanes mnogi katoličani. Ponavljajo staro Pilatovo vprašanje: "Koga hočete? Barabo

ali Jezusa?" Koga hočete? Saj je vseeno, kaj verujete . . . Katoliška cerkev se je preživela, je zločin na današnjem človeštvu? Ne slišite li pogosto teh fraz?

Voltaire je rekel: "Bomo videli, če mi filozofi ne steremo, kar je sestavil tesarjev sin z dvanajstirimi ribiči!" Ko so stali apostoli pred velikim svetom, je izjavil Gamaliel: "Pustite jih na svobodo! Če je to delo od ljudi, bo samo razpadlo; če je pa od Boga, ga ne morete pokončati."

Ni več Voltaire-a, ni drugih sovražnikov Cerkve, Cerkev pa še vedno stoji, "peklenska vrata je ne bodo premagala".

Daleč je prišlo, da naša doba proglašajo Kristovo delo, Cerkev, za zločin na človeštvu.

Kristus ali Baraba? Pilatov greh se ponavlja. Buda, Mohamed, Hus, Luter se stavijo v isto vrsto z Jezusom.

"Koga hočete?" vprašuje Pilat.

Ali smo za Kristusa ali smo proti njemu? Bomo li odlašali z odgovorom?

Gospod, Tvoji smo, in Tvoji hočemo biti! Tvoji smo z dušo in telesom, v življenju in smrti, danes in na veke. Amen.

KLAVDIJA SVARI PILATA.

Med tem, ko je Pilat barantal z Judi, se je nekaj dogodilo, kar bi imelo v poslednjem trenutku dokazati Jezusovo nedolžnost.

Pilatova žena je poslala posla k Pilatu s prošnjo: "Ničesar ne imej opraviti s tem pravičnim; mnogo sem trpela v sanjah radi njega."

Poganski Rimljani so dali mnogo na sanje žen; zato je Klavdija upala, da bo Pilat Jezusa izpustil.

Jezusovi sovražniki so storili vse, da bi ga uničili. Niti eden njegovih pristašev se ni zavzel za njega, sedaj pa pride žena in priča o njegovi nedolžnosti.

1. **Klavdijine sanje.** Sanjam pravzaprav ne smemo verjeti. Sv. Pismo samo nas svari pred tem; sanje so že marsikoga ogoljufale. Kak namen so pa imele te sanje? Gotovo ne, da bi Jezusa osvobodile. Saj je prišel na svet, da bi trpel in umrl. Božja previdnost je hotela, da je tik pred obsodbo vstal nepristranski svedok. Čudno je, da se za Jezusa zavzame žena. Apostoli, učenci so ga zapustili. Peter se je še pri zadnji večerji zaklinjal: "Jaz Te ne bom zapustil, Te ne bom zatajil, če mi treba umreti!" Samo Janez je spremil Gospoda pod križ . . . Žene so torej rešile čast človeštva. Klavdija prosi za Njega, Marija in pobožne žene so pa spremile Jezusa na Kalvarijo. Tako je bilo ob Gospodovi smrti. In danes? Ni li danes mnogo katoliških mož in mladeničev, ki se boje braniti Je-

zusa in Cerkev ter ga zatajujejo s Petrom v oni noči: "Jaz Ga ne poznam!"

Katoliške žene in dekleta! Slišale ste, kako je Klavdija zaklinjala Pilata, da naj Jezusa izpusti. Tudi od vas zahteva Bog ljubezen do Jezusa in njegove Cerkve. Kaj storiti?

2. "**Klavdija vas pozdravlja.**" Klavdija svari moža, da naj prepreči grozni zločin. Ve, krščanske žene in matere, morate biti angeli varuhi svojih mož in otrok. Veliko vlogo vam je Bog poveril v vaši družini. Ve imate največji vpliv na moža in otroke. Hočete, da bo vaša družina živela krščansko? Gre za njen časni in večni blagor.

Kdo naj vzgoji otroke za srečno večnost? Vzgoja brez Boga ne zadošča. V francoski zbornici so nedavno razpravljali, kako preprečiti zločine med mladino. Vstal je socialističen poslanec in rekel: "Bodimo odkritosrčni! Edino, kar nas more rešiti, je desetero božjih zapovedi."

Da, desetero božjih zapovedi! Sejte to seme v srca vaših otrok, glejte, da ne bo sovražnik nasejal ljulike! Vršite, krščanske žene in matere, dolžnosti, ki jih imate nasproti možu in otrokom!

Klavdija bodi vaš vzor! V drugem listu k Timoteju (2. Tim. 4, 2) piše sv. Pavel: "Klavdija te pozdravlja!" Razlagaveci sv. Pisma soglašajo, da je ta Klavdija Pilatova žena. Ko je bil Pilat pregnan — bila je to kazen božja — ga je žena spremlila v Rim. Tam je postala kristjanka in jo sedaj častimo kot svetnico.

Ta Klavdija pozdravlja vas, žene in dekleta! Iz nebes doli vas prosi: Bodite angeli varuhi vaših družin! Spominjajte se kazni, ki je zadela Pilata. Hočete li, da Bog kaznuje tudi vaše družine? Bojujte se za Njegovo Cerkev!

Klavdija vas pozdravlja v vašem boju, pri vašem delu in trpljenju. Klavdija vas bo pozdravila tudi v večnosti, če ostanete zveste v življenju in smrti. Amen.

Izredno sv. leto ob priliki zlatega jubileja papeževega.

Kakor smo brali v "Daily American Tribune" z dne 13. jan. t. l., so sv. oče Pij XI. s posebnim pismom "Auspiciantibus Nobis" otvorili izredno sveto leto kot spomin na svoj zlati mašniški jubilej. Tozadevno pismo je bilo izdano dne 6. januarja, njegova vsebina pa je bila brzojavnim potom javljena v Ameriko.

(Sedanji sv. oče so bili posvečeni v mašnika dne 21. decembra 1879 in posvetil jih je papežev vikar v lateranski baziliki, materi vseh katoliških cerkva. Letos 21. decembra bo preteklo petdeset let, odkar so sedanji sv. oče stopili v mašniško službo in tedaj se bo končalo izredno sveto leto, ki se je na splošno željo pričelo dne 21. decembra 1928.)

Za nas je važno, da vemo, kakšne milosti so podeljene za to izredno sveto leto in kako postanemo deležni teh milosti. Posebna milost svetega leta je svetoletni odpustek. Tega zadobe verniki, če izpolnijo dane pogoje. **Za Rim** so v ta namen določeni štiri pogoji: 1. obiskati dvakrat isti ali pa različni dan tri bazilike, sv. Janeza v Lateranu, sv. Petra in sv. Marije Velike ter moliti po namenu sv. očeta; 2. postiti se dva dni izven postne postave; 3. poleg zapovedane velikonočne dolžnosti opraviti še posebe sv. spoved in prejeti sv. obhajilo; 4. dati v dobre namene toliko miloščine, kolikor pač kdo more. Pod "dobre namene" razumejo sv. oče vsako podporo pri delu za razširjanje in za utrditev sv. vere.

Izven Rima morejo verniki zadobiti isti svetoletni odpustek, ako izpolnijo za Rim določene pogoje, a obiščejo cerkve, ki jih bo določil škof v nji-

hovi škofiji. Ako v kakem kraju ni treh cerkva, treba šestkrat obiskati dve cerkvi ali tudi samo eno cerkev ali samo en oratorij, kadar je tako določil dotični škof.

Kdor bi ne mogel opraviti vseh šest obiskov, mu more spovednik število obiskov zmanjšati. Tudi sme te obiske vsakdo opraviti celo v različnih krajih, samo da obišče tiste cerkve, ki so določene od škofa. Za časa svetega leta so podeljene vsem spovednikom posebne pravice glede pridržanih grehov. V tem izrednem svetem letu pa ostanejo v veljavi prav vsi drugi odpustki in niso ukinjeni, kakor ob navadnih svetih letih. Da, sveti oče so dodali še nove, posebne odpustke onim, ki molijo po njihovem namenu pred sv. Rešnjim Telesom. Podeljujejo tudi popolni odpustek za duše v vicah vsem mašnikom, kadarkoli opravijo v tem svetem letu daritev sv. maše.

Ob koncu tega obvestila izražajo sv. oče veliko veselje nad izkazi sinovske udanosti, ki so jo prejeli precej pri začetku svojega jubileja. Spominjajo nas, da je tudi papež Leon XIII. podelil iste milosti o priliki svojega mašniškega jubileja, obenem pa izrazijo trdno upanje, da bodo duhovni zakladi svetega leta koristili ne samo vernikom, temveč vsej človeški družbi. Iskrena želja sv. očeta je, naj bi spominska slavnost njihovega mašniškega posvečenja vnela vse duhovnike za svetejše življenje in jih navdušila za vzvišeno poslaništvo, ki so je s sv. očetom vred deležni vsled mašniške časti.

Kazimir Troha in njegova družina.

Priredil P. P.

(Konec.)

ALOSTNA misel mu je stisnila srce in umaknil se je nazaj v svojo sobo, da njegovi dragi ne zapazijo dveh debelih solz, ki sta mu spolzeli po licih v sivo brado in od tod na tla . . .

Med tem se je vrnila mamica iz kuhinje, kjer je bila pomila posodo. Otroci so jo obstopili, češ:

"Mamica, mi smo že storili svojo, zdaj nam pa pripoveduj božično povest."

"Bom. Toda, kje je papa?"

"Tu sem. V veliki sobi je nekam hladno, zato sem ostal tukaj, kjer je prostor manjši in gorkejši. Le zabavajte se. Jaz pojdem kmalu v posteljo."

"Mene tudi zebe!" je pripomnil Bogdan.

"Mamica, še nekaj polen v štedilnik, da bo grela iz kuhinje v sobo," je svetovala Anica.

"Ne, ne — potem pa za jutri nič nimamo."

Čez nekaj časa je naročila Klara Jerici:

"Pojdi in poglej, ali je pogorelo v štedilniku ali ne. Ako ni več žerjavice, zatvori štedilnikovo cev, da bo gorkota ostala notri. Zdi se mi precej hladno nočoj."

Mesto Jerice je skočila Anica v kuhinjo in povedala:

"V štedilniku je vse temno. Mamica, ali naj zatvorim?"

"Zatvori! — Sedaj pa, otroci, poslušajte! — Bila sta nekoč dva otroka, bratec in sestra. Bratec je bil star osem let, sestra sedem in bila sta zelo revna in nesrečna, zato ker nista imela več starišev. Oče je bil šel pred nekaj meseci v graščinski gozd, zato ker je bil za gozdarja pri graščini. Sredi gozda pa je bila velika luža, kakor jezero globoka. In ker je bila huda zima, je ta luža bila zamrznjena, tako da je mogel gozdar iti po bližnjici kar preko luže po ledu. Sredi luže pa je bil led šibkejši in se je vlomil pod nogami. Gozdar je vtonil. Drugi dan so našli na tistem mestu gozdarjevega psa, ki je ležal poleg klobuka in puške in milo cvilil. Ko je gozdarjeva žena zvedela za nesrečo, je žalosti umrla. Tako sta ostala otroka sama in sta se preživela s tem, kar so jima dobri ljudje dali iz usmiljenja; stanovala sta skupno s psom v prazni gozdarški koči. Neki božični večer pa jima je bilo dolgčas v mrzli sobi in sta šla ven in preko polja in pes ju je spremljal. Upala sta, da morda kje srečata ljubega Jezuška, o katerem jima je rajna mamica pravila, da ta večer hodi okrog. Zavila sta proti graščini. Zeblo ju je in zlasti deklica je vsled mraza in solza komaj še gledala. Bratec jo je moral vedno opirati in ji dihati na premrzle ročice. — Obetal ji je, da bosta v graščini videla božično drevesce, na katerem bo tudi zanju pripravljeno sladkih daril. Naposled se je utrudil tudi on in bi bil najrajši sedel in se opočil; pa vselej je začel pes veselo skakati okrog njega, kot bi bil hotel priganjati,

češ: Le urno naprej, saj ni več daleč. In če sta otroka le hotela zaostajati, jima je začel tudi kazati zobe in jih priganjati. Naposled sta otroka popolnoma omagala — in tedaj se jima pridruži od nekod tretji otrok. Ta je bil prav tako majhen, kakor sama, le da še bolj revno opravljen. Celo bos in gologlav je bil ob tem strašnem mrazu; le gosti svitli lasje so mu grela glavo.

"Kam pa gresta?" ju je vprašal neznani otrok.

"V graščino greva. Božično drevesce bi rada videla. Ti pa nimaš niti obuvala, niti pokrivala."

"Ah, seveda ne, ker sem reven," je odgovoril otrok.

"Veš kaj?" je rekel potem bratec sestrici, "ti itak ne moreš več hoditi; sezuj čevljičke in jih daj temu dečku, potem te bova pa midva nesla."

Tako je tudi bilo. In potem so šli hitreje dalje. Došli so pred graščino. Skozi okno so zagledali veliko božično drevesce, stoječe sredi sobe in do vrha obloženo z lučicami in svitlimi igračkami. Ker so bila vežna vrata odprta, so vsi trije šli tiho skozi vhod in potem po širokem razsvitljenem mostovžu prav noter v dvorano, kjer je stalo božično drevo. Graščinska družina je bila vsa zbrana okrog drevesca in celo poslali in dekle so bile praznično opravljene. Izprva ni nihče zapazil otrok. Pozneje pa so jih zapazili graščinski otroci in so zavpil strahu, ko so nenadoma zagledali pred seboj tuje otroke v ponošenih in mokrih oblekah. Graščak se je razsrdil in jih je hotel zapoditi, graščakinja pa ga je mirila, češ da naj dobe tudi ti tuji otroci jedi in pijače in daril, ker je nočoj sveti večer za vse ljudi, za revne in bogate. . . In res so dobili nekaj sladkih reči od božičnega drevesca in tudi novo obleko in nove čevljičke. Radi bi bili še ostali, toda videli so, da se domači otroci plaše pred njimi in da je veselje v krogu zastalo vsled tega, ker so tuji in revni otroci prišli mednje. Zato so se lepo zahvalili za darila in odšli. Spodaj v veži jih je čakal zvesti pes, ki jih je potem vodil dalje skozi gozd. Luna je sijala na nebu in tisoč zvezdic je migljalo v božično noč. Po smrekah v gozdu pa je visel sneg in se tudi lesketal v luninih žarkih.

"Ah, kako je lepo!" je vzkliknila deklica, "samo da bi še ljubi Jezušček prišel k nam, da bi ga videli!"

Komaj je izrekla, že se je zasvetilo okrog njih in tuji deček, dosedanji spremljevalec, se je spremenil pred njima tako, da ga skoro ni bilo več poznati. Srebrna haljica mu je pokrivala telo in zlate zvezdice so se bliščale v njej. Okrog glave mu je krožil zlat soj in iz obeh dlani so mu sipali zlati žarki.

"Ali si ti Jezušček?" sta vprašala bratec in sestra vsa osupla.

"Da, jaz sem božični Jezušček!" je odgovoril spremljevalec. "Ker nas v gradu niso sprejeli dovolj prijazno, hočem vaju peljati naravnost v nebesa. Tam pred nebeških tronom tudi stoji nočoj božično drevesce. In ker sta bila v življenju pridna in ubogljiva, bodo vama sami nebeški angelci razdelili božična darila, tako lepa in dragocena, da tudi graščinski otroci nimajo takih."

In res: naenkrat sta se bratec in sestra znašla v nebesih pred nebeškim drevescem in angelci so jima začeli streči. Izmed drugih nebeščanov pa sta prihitela njih atej in mamica in jih začela objemati. Bratec in sestra sta jokala samega veselja in sama nista vedela, koliko časa je to trajalo. Morebiti trajala to do današnjega dne.

In še nekaj!

Drugi dan so našli ljudje v gozdu blizu mlake s snegom pokriti trupli brata in sestrice. Bila sta seveda mrtva, a držala sta se na smeh, kakor da še vedno gledata božično drevesce v nebesih in se radujeta ob pogledu na Jezuščka in drage stariše."

Mamica je končala povest. Otroci, ki so dotlej čisto tiho poslušali, so se oddahnili in rekli drug za drugim: "Ah, kako lepo!" Kazimir, ki je med pripovedovanjem tudi bil prišel bližje, je dal otrokom še lep nauk, kako bodo tudi vsi pridni otroci, ki vsled revščine morebiti na zemlji ne morejo imeti bogato obložena božičnega drevesca, enkrat pri Jezuščku v nebesih se-

deli v bližini božjega drevesca. Da naj bodo torej vedno pridni in ubogljivi. Kar so otroci tudi obljubili. Potem pa se je vsa družina podala k počitku, da bodo mogli opolnoči vstati in iti v cerkev.

Kazimir, odslovljeni pisar in oče te dobre a revne družine, ni mogel dolgo časa zaspati. Njegova nesreča mu ni šla iz spomina, pa tudi na povest o gozdarjevih otrocih je moral misliti. Koliko gorja pač prizadene revščina ljudem! Ob koliko veselje pripravi uboštvo človeka! Toda ,dobri Bog že ve, zakaj to dopušča. Saj je Bog sam tudi revščino izvolil in se hotel na ta večer reven in ubog roditi v hlevu, na slamici . . . A po trpljenju je šel v svojo slavo! In vsem obeta, da jih popelje k sebi, ako bodo pravi in udani njegovi učenci . . . Nebesa! Ah da! Da bi kmalu prišel tisti zaželjeni čas, ker življenje na svetu je tako silno žalostno! —

Čuj, kako lepo zveni in kako odmeva pesem nešteto angelov! Glej, glej: zdaj se je zasvetilo vse naokrog in Kazimirjeva soba se kar koplje v svetlobi! In, ali se niso odprla vrata in božični Ježušček — prav tak, kot ga je opisovala mati Klara v svoji povesti — je vstopil in se nasmehnil Kazimirjevim otrokom. Ti pa, — nič se ga ne boje, ampak smehljaje mu hite nasproti, češ: "Ježušček! Ježušček! Pa si vendarle prišel tudi k nam, četudi smo revni in imamo mrzlo stanovanje!" Tudi oče Kazimir stopi s postelje in se obleče, da pozdravi nebeškega gosta.

Nepopisna radost mu je napolnila srce. Vsa nesreča je bila mahoma pozabljena. Videl je, kako je Ježušček začel zlagati iz košarice darilo za darilom — in kar mahoma so ležale vse stvari, ki jih je leto za letom bil želel položiti svojim na božično mizo, visoko naložene pred njim. V njegove nove škornje pa je božje Dete nasulo samega suhega zlata do vrh štibal. "To bo Jerici za doto", je rekel potihem Kazimir Troha; ker Jezusa nagovoriti si še vedno ni upal. Šele čez kaj časa, ko je bilo videti, da božje Dete čaka na odgovor, si je upal vprašati: "Ali naj vzbudim ženo in otroke, da vidijo, kaj lepega si, Ježušček, prinesel nocoj tudi nam?"

"Zbudi jih, ti ubogi trpin in mučenec!" je izpregovorilo Dete in ga pogledalo neznausko milo s svojimi plavimi očmi.

Zbudil je ženo in otroke. Medtem se je ves prostor napolnil s prijetnim duhom po kadilu in miri. In vse v sobi je bilo naenkrat izpremenjeno. Tu ni bilo več vlažnih sten, potrtih stolov, strganih preprog . . . Vse je postalo višje in lepše. Ves prostor se je izpremenil v veliko dvorano, kakršne niti po vseh eraščinah nimajo. Gospa Klara se je ozirala vsa začudena: "Moj Bog, kje pa smo? Kje je stara postelja, ki sem jo bila poddovedala od svojih starišev? In odkod ta darila in to lepo božično drevesce, dragi moj Kazimir?"

Kazimir Troha ni bil zmožen besede, tako je bil vesel. Le z roko je kazal na posteljo kot bi hotel reči: "Je še tukaj, samo z zlatom in žametom je okrašena, zato te ne poznaš, draga mo-

ja. — Medtem ko so zvonovi zvonili in je božično petje donelo od bližnje cerkve, so otroci veselo skakali okrog božičnega drevesca in Bogdan je zatrjeval Ježuščku, da tako lepih daril danes niti na Vodnikovem trgu ni bilo.

Kazimir Troha je bil kakor zamaknjen v vso to krasoto.

"Glej draga moja, v nebesih smo! Ni bila le bajka, kar si pripovedovala o gozdarjevih dveh otrocih. Resnica je to. Tudi mi smo med njimi."

"V nebesih ste!" je pritrdil Ježušček in je razprostrl svoji ročici nad vso družino kot v blagoslov in šepetal: "Blagor priganjenim, blagor, blagor, ker njih je nebeško kraljestvo."

Svečanega razpoloženja ni motil niti glas šefa pisarne, ki je prihajal od nekod in je bil napol proseč, napol karajoč: "Ampak, Kazimir Troha, diurnist moje pisarne, kaj pa mislite. Ali ste prišli ob pamet? Da ste si omislili tako dragoceno opravilo za svoje sobe! Ali ne veste, da ste vpokojeni? Kaj takega si ne morem privoščiti niti jaz, ki sem šef pisarne. Ali naj me mar moji uslužbenci stavijo v senco? V resnici: taka potrata pri mojih podložnih, to je nekaj nezaslišanega. Jaz tega ne morem trpeti. Spamatujte se, gospod Kazimir Troha!"

Kazimir Troha se ni opirjal na šefove ugovore. Njegov šef in gospod je bil v tem trenutku božji Ježušček, ki se je začel dvigati pred njim v zračne višave. S svojimi božjimi ročicami je vabil za seboj Kazimirjevo družino. In čuda delaj: naenkrat niso več čutili teže telesa, dvigali so se višje in višje za svojim božjim vodnikom. Zemlja pod njimi je bila videti le še kakor mala kroglija, na tej krogliji pa nekaj natrošenih pik in pičic, ki so morala biti pač velika in mala mesta, po katerih stanujejo veliki in mali šefi s svojimi večjimi in manjšimi pisarnami. . .

Tretji dan po božiču so prinesli slovenski listi žalostno poročilo, da se je na božični večer zgodila v družini diurnista Kazimirja Trohe strahovita nesreča. Zjutraj so namreč našli vso družino mrtvo, zadušeno vsled strupenih plinov, ki so vhajali iz štedilnikove cevi. Zapora je bila prezgodaj zaklopljena — in to je povzročilo smrt vseh družinskih članov, ki so se zdravi podali spat, a ne več vstali. . .

Mnogo se je govorilo o tej nesreči. Žena čevliaria Jeretine, ki je razmere v družini dobro poznala, je pripovedovala vsem, da je ljubi Bog hotel te dobre ljudi k sebi vzeti, zato da v nebesih praznujejo božič, ker jim ga revščina ni dopustila praznovati na zemlji. Ona, da ve, kako je bilo ta večer pri Trohovich. Otroci da so neli ob božičnem drevescu kakor angelčki. In potem so se pobožno pogovarjali, zmolili večerno molitev in šli spat. Ali mar ni bila to najlepša priprava na smrt? Niso sicer vedeli, da smrt že trka na njihova vrata, a Bog je vedel in je hotel to družinico imeti ravno na božični večer pri sebi v nebesih, da se z njimi skupno povesele nebeškega božičnega drevesca.

M. Elizabeta:

V TIHIIH URAH . . .

V tihih urah, ko ne moti
me življenjskih dni povest,
ko ne dviga se krog mene
sivi prah vsakdanjih cest:
O, takrat počitek zlati
najdem v tebi, Žalna Mati.

Sedemkrat je meč prebodel
materino ti srce,
da v sedmerih svetih brezdnih
svoje odložim gorje.
V tvojo solzo skrijem svojo,
svojo žalost v žalost tvojo.

V tvoji tugi, Žalna Mati,
svojo ohladim bridkost,
v tvojih ranah, Mučenica,
berem blaženo skrivnost:
da največ tolažbe dati
moreš ti, trpeča Mati.

Za može, za žene in za druge.

DRUŽINA IN TISK.

Rev. Janez Filipič:

I.

ILNEGA pomena je vsaka družina za **posameznika, za državo in Cerkev.**

1. Velikega pomena je družina za vsakega **posameznega človeka.** Saj je z družino zvezan vsakdo bodisi bogat ali reven, bodisi glede svojih dušnih ali telesnih potreb: navezan je na očeta, na mater, ki kot njegova prva učiteljica in vzornica v njem nekako na duhovni način nadaljujeta svoje življenje. Zares! Kako preširljiv in vztrajen je pouk starišev. Tu se združuje veljava in ljubezen učiteljeva z dovtetnostjo in hvaležnostjo učenca. Pa tu ne deluje le minljiva beseda, ampak živi zgled starišev take, da s polnim zaupanjem, da, s svetim spoštovanjem vzprejme nedolžno otroško srce vase, karkoli sliši od svojih starišev, karkoli na njih vidi in opazuje. "Mora biti resnično, mora biti dobro, ker oče ali mati so rekli ali storili" — tako misli in sodi otrok.

Se je li torej čuditi, da to, kar se je človek naučil v svojih prvih letih, kar se je naučil v svoji mladosti, naučil od očeta in matere, in kar se je od njih navadil, — da se to kaže tudi v njegovih poznejših letih zopet in zopet in to celo z nekako silo? Kakor oče, kakor mati, tako dela več ali manj tudi sin in hči. Vzgoja in red, strah božji in pobožnost v družini — vse to preide navadno tudi na otroke.

Kako prav ima torej škof Slomšek, ko trdi: "Vse človek rad pozabi, vse pozemeljsko izgubi, le materin nauk in očetova svaritev mu ostaneta vse žive dni." Ali ne izpričuje tega tudi vsakdanja izkušnja? Kolikokrat se ljudje sklicujejo v življenju na izreke svojih starišev! Kolikokrat slišimo n. pr.: "Tako so mi rekli že moj rajni oče. Tako me je učila moja rajna mati, Bog jim daj dobro!" To je lep dokaz, kako trajen vpliv imata oče in mati na dušo, na srce svojega otroka. — Pa tudi bratje in sestre imajo gotov vpliv na vsakega posameznika. Kolikokrat je že dobra sestra z besedo, zgledom in molitvijo rešila svoje brate, in kolikokrat je že en sam hudoben brat izpridil celo vrsto bratov in sestra!

2. Velik je dalje vpliv družine na **državo.** Dokler so potoki in dotoki čisti in bistri, toliko časa bo tudi veletok bister in miren in povsod, kjerkoli se bo prelival, bo prinašal obilno blagodat. Gorje pa, če nastanejo iz bistrih studencev deročji hudourniki, ki drviyo z neukročeno silo v veliko strugo, potem

bo tudi umazana struga narastla in drvila z neugnano silo preko bregov in kjerkoli se bo razlivala njena voda, povsod bo sledil pogin in razdejanje.

Evo vam lepe podobe za družine in državo! Država obstoji iz posameznih družin in če so družine zdrave in nepokvarjene, potem bo tudi v državi red in blagostanje. Človek, ki se je v družini navadil ljubezni in sočutja do svojega bližnjega, bo tudi kot **vladar** poln ljubezni in pravičnosti do svojih podanikov; človek, ki se je v družini navadil odgovornosti in samopremagovanja, bo tudi kot **državni uradnik** na svojem mestu, pa bodisi, da pridejo nadenj tudi ure bridke preizkušnje, in človek, ki se je v družini navadil pokorščine in reda, bo tudi kot **državljan** znal vpoštevati zakone in predpise, ki so potrebni za blagor človeške družbe. — Gorje pa, če so družine zastrupljene: potem ni treba nobenega zunanjega sovražnika, nobene uničujoče epidemije, da taka država propade; zakaj v sebi nosi najhujšo smrtno kal, ki jo bo razjedla in ugonobila, to je izprijene družine.

Prav je torej imel pokojni kardinal Missia, ki je pisal Slovincem l. 1895 v svojem škofijskem listu sledeče: "Ako vlada v družinah spoštovanje do oblasti, ki je vtelesena v očetu; ako se tam goji pokorščina in podložnost, postrežljivost in obzirnost enega do drugega; ako se v družini prav živo zavedajo dolžnosti do Boga in odgovornosti pred Bogom: potem se bo kazalo tako mišljenje na primeren način tudi nasproti državni veljavi in nasproti sodržavljanom. Če so pa v družini razvezane vse vezi, če ni v njej nobenega strahu in reda; če vlada upornost nasproti očetu in materi, surovost in trdosrčnost nasproti bratom in sestram; in zlasti še, ako se ondi pozabi na dolžnost, bati se Boga in mu služiti: potem podere ta duh razbrzdanosti in upornosti tudi venkaj iz družine v javno življenje ter naganja k nemiru in uporu, k brezbožnosti in razuzdanosti."

3. Velik je končno pomen vsake družine tudi za **Cerkev.** Ni dvoma, da ima sveta Cerkev vse, kar je potrebno za človekovo časno in večno srečo. — Uprav božji je vpliv njenih sv. zakramentov in drugih nadnaravnih pripomočkov za duše; kdo ne pozna moči, ki jo hrani sveta Cerkev v svoji hierarhično uvrščeni duhovščini, — a vendar, če družine odrečejo svoje sodelovanje in razumevanje za težnje svete Cerkve, ostane tudi prizadevanje sv. Cerkve brezvspešno. In posebej duhovniki, ki so hrbenica cerkvenega vpliva? Ali ne prihajajo dobri duhov-

niki le iz dobrih družin? Vpliv dobre matere se pozna v ljudski in visoki šoli, pozna se v vojašnici, pa tudi pri bogoslovcih, ki se vzgajajo v semeniščih. Odtujite dalje družine sveti Cerkvi in prenehala bo vrsta novomašnikov! Zares! Tudi vojskujoča cerkev dobiva dobrih bojevnikov, vrlih kristjanov in zmagoslavna cerkev novih udov predvsem iz dobrih družin. Prav je imel slavni škof Emanuel Ketteler, ko je zapisal: "Ena naj večjih božjih dobrot za človeka je pobožna, krščanska mati," in prav je imel Pij IX., ko je dejal: "Dajte mi resnično krščanskih mater in rešil bom propadajoči svet." Razumljiva nam bo tudi povsem tem beseda sedanjega monakovskega škofa, kardinala Faulhaberja: "Zakonska vez je življenjska stanica človeške družbe, korenina celokupnosti javnega življenja. Kakor pa je zdravje drevesa, moč njegovih mladik, kakovost njegovih sadov odvisna od jakosti njegovih korenin, tako je tudi odvisno zdravje človeške družbe v prvi vrsti od zdravja zakona. Če je korenina sveta, so tudi veje (Rim. 11, 16), in če je korenina bolna, so tudi poganjki. Vse, kar zatemnjuje prave nazore e zakonski vezi in razdira družino, vse to deluje na razpad družabnega reda in je socialno hudodelstvo; pravno dviganje in utrjevanje zakona pa pomeni veliko socialno delo."

II.

In sedaj obrnimo pogled na **tisk**, posebej na časopise in zlasti še na slab tisk.

V resnici! Velik dobrotnik, velik prijatelj je dobra knjiga, dober časopis tudi za vsako družino. Izpopolnjuje ti strokovno znanje, pomaga ti vzgajati otroke, otrokom daje primerne razvedrila, uvaja te v življenje s sveto Cerkvijo, širi ti obzorje, budi smisel za vse, kar je veliko in lepo.

Gorje pa, če zaide v družino slab tisk, slab časopis! Poglejmo po vrsti.

Temelj družinske sreče je že to, da se **zakonske zveze sklepajo na pravilen način**. Kdor hoče stopiti v zakon, je treba, da dobro prevdarja dolžnosti svojega bodočega stanu. Treba je, da prevdarja dušne in telesne sposobnosti svoje in tistega, ki si ga izbere za druga za svoje celo življenje. Treba je, da sveto in nedolžno preživi zaročni stan, da se v svetem mišljenju, pokrepčan z nadnaravno močjo, ki pritaka iz sv. zakramentov, zasluži svoj bodoči blagoslov božji. Treba je, da ga vodi obilna molitev in vneto iskanje volje božje v svetišče zakonskega stanu.

Vprašam vas, ali pa so ti predpogoji pri mladih ljudeh, ki rastejo v hišah, v katerih se bero slabi listi in knjige. Kako neki? Ko vam ti listi govore samo o pozemeljskem življenju, ko zidajo sklepanje zakonskih zvez le na časnem dobiček, telesno lepoto in minljivo čast. Kako neki! Ko pa vam te vrste listi zastro v mladih ljudeh vsak pogled proti

jasni večnosti, vbijejo vsak smisel za nadnaravno življenje, izčrpajo iz srca slednjo potrebo po molitvi in svetih zakramentih. Kako neki! Ko pa te vrste listi zavajajo s svojimi umazanimi slikami in podlistki v najgnusnejšo podlost!

Podlaga srečne družine je **edinost in medsebojni mir** očeta in matere. Boljša žlica soka v miru kot cela miza jedi v prepiru. Kaj pomaga bogastvo in telesna lepota, če pa je za zajtrk medsebojno preklinjevanje in za večerjo nov prepir. — Mir in edinost pa je le tam, kjer vlada sporazum glede najvišjih življenjskih načel, kjer sta oče in mati edina v iskanju volje božje, v izpolnjevanju božjih zapovedi.

Zopet pa je jasno, da tega soglasja glede verskih načel biti ne more, kamor zahajajo slabi časopisi. Saj taki odtujujejo očeta in mater, razdvajajo stariše in otroke. Mati bi rada svoje otroke vzgajala krščansko: jih pošiljala v cerkev, k sv. zakramentom, z njimi molila, obhajala starodavne verske šege in običaje cerkvenega leta; — pa jih ne sme, ker ji ne pusti oče, ki se je navzel brezverskega duha iz brezverskih časopisov. Oče bi ljubil duhovnike, iskal pri njih sveta in utehe, kakor je delal njegov oče v vseh težkih slučajih življenja, jih smatral za svoje najboljše hišne prijatelje; pa ne sme, ker se je mati — nekdanja verna žena, sedaj strupena brezverka — napila sovraštva in predsodkov zoper duhovnike. Oče in mati bi rada videla, da bi otroci hodili v cerkev, prejeli sv. zakramente, živeli zgledno versko življenje; — pa ne moreta doseči, ker srčejo otroci iz brezverskih knjig in časnikov divje sovraštvo zoper vse, kar se imenuje krščansko in cerkveno. O, tudi v takih družinah se dogaja beseda Tertulijanova, ki jo je zapisal o mešanih zakonih rekoč: "Oni nimajo enakega upanja, nimajo enakih vaj, nimajo enake službe božje."

Oni ne molijo skupaj, se ne postijo skupaj, ne podučujejo drug drugega, ločeni so v hiši božji, ločeni so pri mizi Gospodovi. Drug drugega se ogibljejo, drug drugemu so nadležni.”

Podlaga družinske sreče je **zakonska zvestoba**. Sveto sta si jo zakonski mož in žena zatrdila pred altarjem vpričo Boga in krščanske družbe. Trikrat gorje družini, kjer se ta obljuba prelomi! Kot črn oblak visi nad takimi družinami medsebojna nezaupnost in napetost, ki lahko znova izbruhne za vsako malenkost.

Vprašam vas pa znova, ali bodo ljudje, ki berejo dan za dnem veri sovražne knjige, časnike in spise, držali zakonsko zvestobo? Več kot čudež bi moral biti pri veliki človeški slabosti. Še človek, ki resnobno živi in se poslužuje verskih pripomočkov v dosego čistega življenja — in znajmo, da ima zakon tudi svojo čistost: zakonsko čistost — se ob kritičnih trenutkih težko vzdrži. Kaj pa šele človek, ki dan za dnem maže svojo domišljijo z umazanimi romani, podlistki in črticami! Ni treba posebno velike skušnjave, že navadne življenjske prilike zadoštujejo, da omahne in pade globoko. Saj je bral, da je prešuštvo le posledica neugnane človeške krvi, da je odpustljiva človeška slabost; še več, da je prelomljenje zakonske zvestobe celo nekaj mikavnega, lepega, posebno mamljivega. O, prav ima nemški socialni politik Roeren, ko trdi, “da je poleg sodobne nenravne umetnosti zlasti tisk in posebej umazano časopisje, brošure in periodični spisi tisto, kar razdira javno nenravnost in zlasti vničuje nraavnost v družinskih krogih.

Največja sreča za versko družino so **dobro vzgojeni otroci**. To je setev, ki prinaša sadov skozi tri in več rodov. To je kapital, ki donaša zlasti starišem stoterne sadove za čas in večnost. To je blagoslov, ki bogati družine, državo in Cerkev.

Ali pa bodo izšli dobri otroci iz družin, v katerih se je vgnezdil veri in nraavnosti sovražni tisk? Nemogoče! Zakaj dobra vzgoja predpostavlja dobre vzgojitelje in dobra — zlasti nadnaravna — vzgoj-

na sredstva. Teh in tega pa slab tisk ne more dati. Vzgojitelj, ki bere protiverske spise, ne more imeti jasnega vzgojnega cilja pred očmi, ki pred vsem daje pravo smer vzgoji. Tak vzgojitelj vzgaja čfroke samo za ta svet, za karijero, za mastno službo, za častno mesto, za več ali manj materijelne cilje, ki človeka ne morejo osrečiti. In nadnaravna sredstva, ki so poleg vzgojnega cilja najvažnejše pri vzgoji? Vzgojitelj, ki bere proticerkvene spise, jih ne vpošteva, naravnost mrzi, ker mu jih je brezverski tisk opljuval, osmešil, pristudil.

Kaj pa šele, če otroci dobijo slab tisk po družinah v roko?! O, potem je konec vsake vzgoje. Nešteti zgledi nam dokazujejo, da mladina, ki bere umazane romane, podlistke, povesti, opolzke neznanstvene razprave in potopise, taka mladina je izgubljena za Boga in za človeško družbo, v prvi vrsti pa za svoje lastne stariše.

Evo vam zgleda iz najbližje okolice. Leta 1920 je stal pred ljubljansko poroto mlad učiteljščnik, obsojen, da je na Golovcu zastupil svojega tovariša-sošolca s slaščicami z namenom, da se polasti njegovega po stariših mu poslanega denarja. Pa kaj je bilo, da je mladi nadebudni dijak zašel tako daleč? Že v prvi preiskavi je priznal: “K maši nisem hodil in slabe spise sem bral.” “Slabe spise sem bral”; ni čuda, saj je bil oče fanta slovenski liberalni učitelj in kot tak stalen naročnik proticerkvenih listov . . .

Bodi dovolj! Po vsem tem moramo zaklicati: “Ven iz naših družin z brezverskim in nenravnim tiskom!” V isti sapi pa moramo klicati: Širimo dober tisk kar največ mogoče. S tem vršimo eno najbolj zaslužnih apostolskih, naravnost misijskih del v današnjih dneh. Zakaj resnična je beseda v duhu svetosti umrlega papeža Pija X., ki je klical katoličanom: “Zastonj bote zidali cerkve, zastonj prirejali misijone, zastonj bodo vse druge vaše dobrodelne naprave, če ne bote uvaževali dobrega tiska — posebej dobrega časopisja!”

Rev. P. Evstahij:

MOŽU IN ŽENI.

Raja prva pesem čista!
Mož — Adam, in žena — Eva . . .
Slava Stvarniku odmeva —
raja prva pesem čista.

V Bogu čujem melodijo.
Mož spominja me na Krista,
žena skromna na Marijo:
raja nova pesem čista . . .

Bodi blag, močan, moj brat,
bodi sveta, sestra moja!
Srečo jaz želim obema,
ogelj božji me prevzema,
milost, večnosti zaklad:
srečo jaz želim obema! —

Dragi Amerikanci!

Ne vem, ali je Vaša zasluga, ali Vaša krivda, da sem jaz "cajtengar" postal. Ko sem prišel v Ameriko, me je Rev. Kazimir menda že drugi dan začel polagoma vpeljavati v uredništvo Ave Marije. Odkrito povedano, mi to ni prav nič dišalo. Prvi mrzli tuš je bil to zame v Ameriki. Sicer sem že prej več člankov zagrešil v razne liste, a da bi kedaj urednik postal, o tem se mi še sanjalo ni. Najmanj še kakega dvomesečnika, kakor je takrat Ave Maria bila. Moj profesor, slavni P. Škrabec, mi je vlil prevelik strah pred pisano besedo. Učil nas je, kadar kaj spišete, pustite najprej nekaj časa ležati, četudi ne ravno devet let, kakor je rimski pesnik Horac hotel. Potem spis tako temeljito popravite, da ga sami ne boste mogli več brati. Nato ga še enkrat prepisite, zopet popravite in če treba ponovno prepisite. Sicer se jaz tega nisem nikoli držal, a neki strah pred pisano, za javnost namenjeno besedo, mi je ostal. Tam v tisti temni sobi na "porču" pri sv. Štefanu sem sedel in premišljal, kako naj vsake štirinajst dni napolnim list, če se bom P. Škrabčevih navodil držal. Sam nase sem bil nejevoljen, da sem se dal zvoditi v Ameriko.

Toda v vodo vržen sem moral plavati, četudi v začetku po pasje. Dobil sem en star pisalni stroj, kateremu so šle tipke, kakor kolesa kaki jubilejni "Lizi" in začel "puštaborirati". Takrat sem prvič obžaloval, da se nisem orgljati učil. Dobro, da nisem bil tako od tiskarne odvisen, ker je bila še naša. Drugače bi bili vedno nad menoj stali in me priganjali. V svoji nevolji bi bil pisalni stroj najbrž prav temeljito "popravlil". Tako sem se na podlagi nemškega pravila, da je tisti h za nič, ki ne more eno leto v peklu zdržati, udal in klepal, klepal, dokler nisem potrebnega naklepal. Ko bi bil tudi na tisto mislil, da bo treba od vsake nepotrebne besede odgovor dajati, bi bil seveda marsikatero pretipkal, a potem bi bili moji članki izgledali kot moderna ženska krila, kar bi zopet ne bilo prav. Sčasoma se pa nisem samo vdela v uredniško službo, ampak jo še tako vzljubil, da mi je kar nekaj manjkalo, ko sem bil radi drugega dela prisiljen uredništvo odložiti.

Zato se nisem prav nič branil, ko so letos naši višji odločili: Urednik boš zopet! Topot mi je bilo izročeno "Cvetje". Mnogim našim Amerikancem ta list ni neznan. Že začasa mojega tamkajšnjega uredništva sem agitiral zanj. Mesečni nabožnik je, v prvi vrsti sicer glasilo tretjega reda, drugače pa namenjen vernemu slovenskemu ljudstvu sploh. Letos je izšel zunaj in znotraj prenovljen. Pri nas je bil jako prijazno sprejet, četudi je izbira glede

listov večja kot v Ameriki. Sodelavcev je toliko, da me vsak mesec še preveč založe s svojimi spisi. Vse gre lepo, samo "kolofonije" manjka. Pri 9000 naročnikih bo letna naročnina, če bodo vsi plačali, znašala 135,000 Din. To je edini dohodek. Stroški pa bodo 180,000. Ko bi se primanjkljaj dal z mojo kuto pokriti, bi bilo vse dobro. Toda na to današnji svet ravno toliko kreditira, kakor na rdeč nos. Naročnine zvišati ne morem, ker bi v tem slučaju še te naročnike zgubil. Kajti tisti, ki imajo za take reči smisel, nimajo denarja. Edina odprta pot bi še bila, pri sedanji naročnini dvigniti število naročnikov. V tem oziru sem sicer že začel delati in še prav po amerikansko. Toda "Kranjc" je trd. Pri glažu se hitro omehča. Če mu hočeš pa vzbuditi apetit po kaki duševni hrani in odpreti roko zanjo, moraš s kovaškim mehom pihati na srce in s kleščami roko odpirati, kar je seveda zelo zamudno.

Trije kralji so, ko to pišem, zimo pripeljali. Zunaj je mraz, v sobi je pa toplo. A pri srcu mi je tesno. Topot ne kot uredniku, kakor nekdanj pri sv. Štefanu, ampak kot finančnemu ministru lista. Saj ne iščem svojega. Moj kruh ni v listu. Za to delo me ne čaka drugega kot v najboljšem slučaju "bohlonaj". Da, Trije kralji so. A pri meni sta se oglasila samo dva. Eden mi je prinesel kadila, lepo priznanje za prvo številko. Če po zaslugi ali ne, ne vem, Bog ve. Drugi mi je prinesel mire, ker je bil na prvi poziv slab odziv. Če po moji krivdi ne vem, Bog ve. A tretjega, z zlatom, ki sem ga najbolj željno čakal, ni bilo od nikoder. Ostala dva sta dejala, da je v zlati Ameriki ostal.

To mi je ukresalo rešilno misel: Na svoje Amerikance se obrni, če še niso popolnoma pozabili nate! Oni imajo za kaj takega več smisla, in kakih ubogih dinarjev bi na cesti niti ne pobrali. Kaj bo njim za en dolar. Tam ne dobe nobenega nabožnega mesečnika v tem obsegu za tako ceno. Nudil jim bo pa vsaj v enem oziru več kot katerikoli ameriški list, zlasti s svojim Pregledom verskega gibanja po svetu, ki so ga vedno radi brali. — In njemu sem posvetil posebno pozornost. V ta namen imam naročene katoliške liste vseh večjih svetovnih jezikov: angleške, nemške, francoske, italijanske in več drugih manjših. Prepričan sem, da že radi tega Pregleda ne bo nikomur žal za tisti dolar letne naročnine. Obenem bom pa tukajšnjim zaspancem lahko Amerikance pod nos potisnil, češ, ti so, katerim se ima "Cvetje" zahvaliti, da ga ni slana poparila, ko se je komaj razcvelo.

Ave Maria, ki je iz lastnega nagiba ponatisnila naš poziv na naročbo, bo gotovo tudi drage volje tudi naročnino sprejemala in od časa do časa nam

dostavljala. Ako bo kazalo, bomo tudi za Ameriko uredili čekovni račun. Zaenkrat naj ostane kakor doslej. Rojaki! Če nam ne bo več dano, da bi se skupaj borili za našo sveto stvar, ostanimo v zvezi

in se medsebojno podpirajmo vsaj na ta način.
Bog z Vami!

Rev. Hugo Bren, O.F.M.,
Ljubljana, Marijin trg 4.

Drobne vesti urednikove.

Mesec katoliškega tiska. Kaj naj povdarim drugega kakor to, da pojdite vsi na delo in pridobivajte Ave Mariji novih naročnikov. Naj doseže ravno v tem mesecu prostovoljna kampanja za nove naročnike svoj višek! Vsak naj agitira med svojimi znanci in prijatelji, vsak naš dosedanji naročnik naj nam pridobi vsaj enega novega naročnika! Naj vas vzpodbudijo k temu vsi tisti, ki nam niso pridobili za dvajsetletni jubilej samo enega novega naročnika, ampak celo mnogo več!

Pa tudi dosedanji naročniki nam ostanite zvesti. Nobeden naj ne odpade! Kdor se odpove Ave Mariji, je umrl za naš list in najrajši bi dali vse take odpadnike pod naslov: **Za Ave Marijo so umrli . . .** Žal, da se prevelikokrat odpovejo Ave Mariji taki, ki bi prav lahko plačevali naročnino, taki pa, ki z veliko težavo žrtvujejo tri dolarje, jo vsak mesec komaj čakajo in če ne pride o pravem času, pišejo po njo.

Naznanjamo vam, da imamo še nekaj koledarjev v zalogi, zato je hitite in si čim prej oskrbite koledar za l. 1929! Razveselili se ga boste, ker vam prinaša izredno veliko dobrega čtiva. Krasijo ga številne slike. V njem ima tudi mladina nekaj angleških člankov. Naročite koledar vaši mladini, naročite ga tudi svojim dragim v starem kraju. Pa tudi iz starega kraja se naj oglašajo in naj naročijo vsaj koledar, če ne morejo Ave Marije. Pri večjem naročilu bi dali tudi sorazmerni popust.

* * *

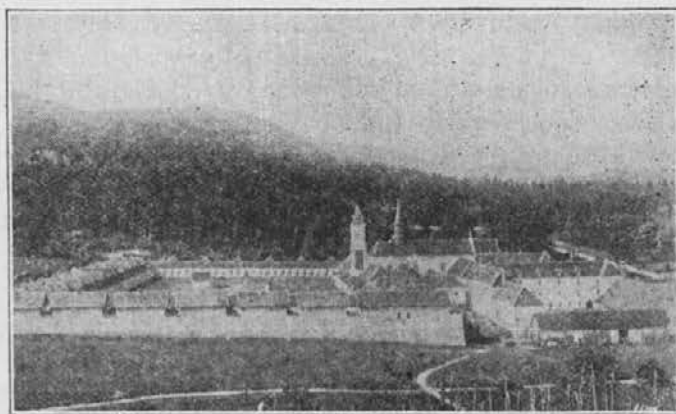
Kolikor morem, in še bolj kakor morem se zahvaljujem vsem tistim blagim dobrotnikom, ki so mi poslali stare letnike Ave Marije in stare koledarje. (Sedaj imam vse številke Ave Marije od začetka do konca in tudi vse koledarje.) Naj bo Gospod Bog plačnik zlasti tem in naj jim povrne z nebeškimi darovi! Z nebeškimi darovi naj bogato poplača tudi tiste, da nam radi dobre stvari pošiljajo izredne darove za list in nam tako pomagajo kriti velike stroške. Vseh se bomo spominjali v svojih vsakdanjih molitvah. — Ob tej priliki **prosim vse stariše, naj potem svoje mladine pošiljajo poročila iz naselbine, v kateri živijo.** Na ta način bodo mladino privezali na Ave Marijo in ji koristili v narodnem in verskem oziru. Želim, da bi se tudi starejša mladina bolj zanimala za Ave Marijo in da bi pošiljala poročila vsaj v angleškem, če že ne v slovenskem jeziku. Ni

kar se ne dajte prekositi od šolske mladine! Pokažite še več korajže!

* * *

Vse premalo zanimanja je po naselbinah za vse-slovenski katoliški shod. Le tuintam se kdo oglasi in njegov glas je kakor glas vpijočega v puščavi. Dajte se zganiti, ljudje božji, in ne čakajte, da vas bo vsakega posebe kdo dregnil pod rebra!

Skoro se zdi, kakor da se stari kraj bolj zanima za vseslovenski katoliški shod v Ameriki, kakor pa ameriški Slovenci sami. Mnogo posameznikov iz starega kraja je že izrazilo svoje veselje nad lepo mislijo. Med drugimi je shod že dvakrat pozdravil preč. kanonik Stroj in nas je zagotovil, da moli za njegov srečen izid. Zadevo shoda je priporočil v molitev tudi čč. karmeličankam na Selu. — Obilo božjega blagoslova želi pri kat. shodu tudi č. g. tajnik Prosvetne Zveze v Ljubljani, Rev. Vinko Zor.

Kartuzija v Pleterjah.

“Ako ne bi bilo ‘luže’ vmes,” piše, “bi se tudi naša Prosvetna Zveza, matica vseh kat. prosvetnih in izobraževalnih društev, udeležila Vašega kat. shoda.”

Kaj hočete še več! Pojdite na delo in pomagajte uresničiti prelepo idejo! Katoliški shod nam bo koristil v verskem in narodnem oziru.

* * *

Še eno drugo vest imam iz starega kraja. Od Prosvetne zveze v Ljubljani so nam sporočili, da so prejeli gramofonske plošče, ki jih je izdala Ave Maria. Pišejo, da jim bodo dobro služile ravno za božične praznike in da bodo njihovi radio-abonenti strmeli, ko bodo za božič slišali ameriške cerkvene zборе in pridige Fathra Odila. Najbolj zanimivo

pri tem pa je, da so dobili dopis od Mr. Franka A. Johnsona iz Chicage (317 W. Englewood Ave.), v katerem le-ta sporoča, da se ljubljanska radio-postaja sliši tudi v Ameriko, v Chicago. Opozarjamo na to naše čitatelje ter jih prosimo, naj nam sporoče, če tudi drugje po Ameriki slišijo ljubljansko radio-postajo.

Mimogrede bodi omenjeno, da se nam je Prosvetna zveza tudi potom radija zahvalila za plošče in sicer na sv. večer med 7. in 8. uro, po našem času okrog 12. ure. Žal, da smo dobili tozadevno obvestilo šele na Janeževo, kar je bilo seveda prepozno.

* * *

Pri čč. sestrah na gričku Assisi so imeli pred kratkim dve lepi prireditvi, eno kot spomin na božič in drugo v proslavo godovnega dne č. matere prov. prednice Sebastijane. Pri obeh je bil seveda navzoč tudi urednik Ave Marije. Povedati mora, da ga je izredno razveselilo, ko je slišal peti mične slovenske pesmice in govoriti čisti slovenski jezik. Pele in nastopale so v Ameriki rojene kandidatice. Zrave dramat. slik (igric) in drugih nastopov so se zelo posrečile tudi razne žive slike, prvič iz rojstva Gospodovega, drugič pa o štirih letnih časih. Želimo, da bi si naše čč. sestre kmalu mogle oskrbeti lep zidan dom na hribu in v njem primeren domač oder po zgledu drugih kolegijev in višjih šol v Ameriki!

* * *

Dne 7. januarja t. l. se je urednik Ave Marije udeležil božične liturgije po vzhodnem grško-slovanskem obredu. K tej lepi slovesnosti ga je povabil unijatski g. župnik v Chicagi Rev. Severović, ki je hkrati urednik hrvatskega kat. tednika "Naša

Nada". Prišlo je tudi nekaj hrvatskih frančiškanih in naš preč. P. Anzelm. Ob desetih se je začela služba božja, končala pa se je okoli 12. ure. Z zanimanjem smo sledili mističnim obredom in ganljivemu petju. Na koncu je imel v srce segajoč govor hrvatski frančiškan Rev. Avguštin Šlibar, spremljevalec preč. zagrebškega provincijala in našega gen. vizitatorja Dr. P. Teofila Harapina.

Naša iskrena želja je, da bi se razkolni vzhodni narodi kmalu zedinili s sv. katoliško cerkvijo in da bi bili grško-katoliški kristjani most, po katerem bi se veliko delo zedinjenja izvršilo!

* * *

V lanski novemberski številki Ave Marije smo imeli članek, v katerem se je dotični pisec malo dotaknil kartuzijanov v Pleterju. Pred kratkim smo dobili poročilo od kartuzijanov samih in v tem poročilu je natančneje opisano življenje kartuzijanov. Posnamemo samo tisto, kar bo čitateljem koristilo. Pozdravljajo se s poklonom glave. Vsak redovnik ima v postelji slamnico in blazino. Življenje ni prestrogo za tistega, ki se hoče popolnoma odreči svetu in služiti le Bogu. Vsak redovnik ima svojo hišico, ki jo zapusti le tedaj, kadar gre v cerkev ali pa na sprehod. Hrano pripelje vsakemu redovniku redovni brat lajik. V vsem se skuša posnemati življenje nekdanjih puščavnikov. Med tednom je strogo molčanje. Redovnik se peča le z Bogom. Kdor hoče več zvedeti o življenju kartuzijanov, naj naroči majhno knjižico z naslovom "Otok srečnih" (1925)

* * *

Odgovor Vlastiboru:—Raje vidim, da pošljete kake povestice, izvirne ali prestavljene, kakor pa pesmice. — **Viktor Zmaga** naj ne izgubi korajže.

Pozabljen amulet.

Rev. Bernard Ambrožič, O.F.M.

(Dalje.)

II.

TRAŠNA osamelost je obšla zapuščeno Doro. Neznane slutnje so jo obhajale, toda spomin na slovesne trenutke ob gomilah dveh mater ji je vlival poguma in jakosti.

Po nekaj dneh je prejela s Francoskega pismo. Srečno je Viktor prekoračil mejo. Še malo in že ga bo nesla ladja po svobodnem morju v svobodno deželo. Potem! . . .

Vsa njegova silna narava je vela iz pisma. Videla ga je pred seboj prav takega, kot je bil pri Sv. Krištofu tisto jutro.

Pred odhodom ladje je zopet pisal. In ko je dospel srečno v New York, mu je bila spet prva

skrb: pismo ljubljeni Dori.

V Ameriki se je hitro našel. Dobil je službo v hotelu; sprva je bil pomivač posode v kuhinji. Kakor je bil dejal: za vsako delo primem v začetku. Ni mnogo služil, ali živel je skromno in brž se je lotil učenja angleščine. Pohajal je večerno šolo in izvrstno napredoval. Še ni minilo pol leta, ko se je že mogel pogovoriti najnujnejše z vsakim.

O vsem je redno poročal Dori. Ni minil teden brez pisma od njega. In vsako je bilo polno ljubezni in drhtečega koprnenja. Opojno je prevzemalo Doro. Samo po telesu je še živela v Ljubljani, duša ji je bila ž njim, samo ž njim, tam daleč onstran ogromnega morja.

Časa ni merila in pisem ni štela.

Sporočil ji je, da je postal trgovski potnik. Zastopnik velike tvrde v New Yorku. Več bo zaslužil, ali mirnega življenja in stalnega ni. Doma si ne more ustanoviti. Neprestano je na potovanju iz kraja v kraj. Ne more še povabiti Dore čez morje. Naj počaka še malo, da si zbere denarja in se ustavi. Ni primernejše službe zanj ko je ta. Škoda bi bilo za oba, če bi jo pustil in se lotil česa drugega. Spoznal bo Ameriko in si pripravil svetlo bodočnost. Zelo se bo izplačalo, če oba še potrpi. Ne bo dolgo, saj čas tako hitro mineva . . .

"Hitro mineva mu čas," je pomislila Dora. "Meni so pa ure dnevi, tedni leta in leta mi bodo dolga kot večnost."

In ob teh besedah v pismu se ji je prvič zapičilo želo ljubosumnosti v razboljeno srce. —

Pisma so postajala redkeja. Opravičeval se je s tem, da mnogo potuje. Skrbi in dela čez glavo. Denarja dovolj — če kaj potrebuje, naj le sporoči. Samo za njim naj še ne pride . . .

"Nočem denarja," je pomislila Dora. "Sile mi ni, za gosposko življenje ne maram. Denar bi sprejela samo za pot k Viktorju."

Še bolj so se redčila pisma. In bila so krajša, da, tudi hladnejša. Doro je zeblo ob branju, kot led so besede bolele v srce.

Končno je zmanjkalo pisem . . .

Še bolj je trpela Dora, a trpela kot močna žena trpi. Ni se vdajala obupnim mislim, ki so jo včasih nadlegovale. Čutila se je nesrečno — preko tega ni mogla — a za nobeno ceno ni hotela biti slabič. Razglabljala je na vse strani, preiskovala vse možnosti, bolj z razumom nego s potrptostjo srca.

Bolela jo je misel: Viktor je postal nezvest! Prelomil je prisego, tako močno, tako sveto! Kako je le mogel! Kje je ona sila, ki ga je premogla? Kaj je svet, da se gode v njem take prečudne reči?

In ni mogla verjeti. Ne, tako zavrženo ne more biti človeško srce. Zmota je nekje, strašna zmota! Ona in Viktor — oba sta njeni nedolžni žrtvi . . .

O, Dora, ne veš še, kako spremenljivo je človeško srce! Ne veš, kaj je zmožna narediti tujina iz človeka kot je tvoj Viktor!

Nisi čula o mnogih, ki so po odhodu iz domovine v kratkem prelomili svetejšo prisego nego tvoj Viktor. Prisega, dane Bogu v najsvetejših trenutkih življenja so se porušile v prah. Tvoj Viktor je res prisegel tebi zvestobo, ali ti si zgolj slabotno človeško bitje. Drugi premnogi so prisegali Bogu, Vsemočnemu, Vsesvetemu — in niso držali besede. Prelomili so jo kot se tanka šiba prelomi.

Tisoči so obetali zvestobo ženam pred Bogom na altarju — v tujini so pozabili prisego: vrgli so se v naročje vlačugam.

Tisoči so obetali zvestobo Kristusu pri prvem sv. obhajilu in še pozneje pogosto — po nekaj letih tujine je šlo vse v pozabljenje.

Tisoči so obetali Sv. Duhu junaštvo vere pri birni — v tujini danes zasmehujejo zakrament.

Nisi še čula, nesrečna Dora, o tisti mladi ženi, ki je bila dolga leta prednica Marijine družbe v domovini — pa je prišla v Ameriko, se v nekaj tednih poročila civilno in ji otroci še danes krščeni niso.

Nisi čula o možu, ki je bil zgled vernosti v domovini — pa danes v Ameriki satansko dela zoper Boga.

Nisi čula o tistih, ki so si pred odhodom iz domovine do krvi izbrusili kolena na Brezjah pri Materi Božji — pa danes plešejo v Ameriki med polnočnico na samo božično noč . . .

Dora, da si ti vedela te in podobne reči — ne čudila bi se bila, da je prelomil tebi dano besedo tvoj Viktor!

* * *

Dora je grabila z mislijo v praznino.

Kaj naj stori?

Naj li pozabi, zavrže, iztisne iz srca, kar je bilo tako tesno zraslo ž njim? — Ne more! Premočna je njena narava. Kar zraste ž njo, je zraslo za vedno. In — ali ni tudi ona prisegla? Da, poročena je bila ob grobovih, zvestoba jo veže kljub nezvestobi. Naj se on izneveri trikrat, ona mu hoče ostati verna.

Tako je skušala v njej nadvladati boljša polovica njenega bitja.

Strastno se je oklepala dela v pisarni. Delo, delo, to jo mora rešiti. Ali po končanem delu v uradu le ni našla miru. Ni mogla strpeti doma. Begala je na sprehode, sama samcata prehodila vse poti v okolici mesta. Nekoč jo je zalotila nevihta, premočena je pribežala domov, prehlad jo je zgrabil in na smrt je zbolela.

Strašna je bila bolezen. Vročina in mrzota sta Doro skoraj razjedla. Tedne in tedne je preležala, sprva nezavestna. Bledlo se ji je in mešalo, govorela je o čudnih rečeh, da so strežnicam vstajali lasje na glavi. Ali še v boleznih je bila močna in je strastno prikrivala svojo skrivnost. Tudi v najhujši duševni izgubljenosti ni niti enkrat žinila besede: Viktor.

Umirala je, pa ni umrla. Po dolgem času je mogla zopet iz postelje. Toda bolezen je pustila sledove — strašne za mlado dekle.

Obličje ji je bilo razpaljeno, kakor razjedeno od koz. Lasje so izgubili mladostni sijaj, lasketajoča se črnina je padla iz njih. Tudi redčili so se iz dneva v dan. Sive in bele nitke so se bile vpletle mednje in jo delale starejšo za desetletje. Obrvi so ji izpadali in oči so izgubile nekdanji žar.

Z grozo je strmela sama vase v ogledalu. Nič več se ni poznala. Tuja ženska ji je stala nasproti. Takrat ji je prvič segel v srce obup in kot ranjena je kriknila:

“Viktor!” —

Ali jo je obšlo občutje sovraštva do njega? Naj je bilo karkoli, tako silno jo je prevzelo, da bi zagrebla ostre nohte v obličje moža in mu razkopala lice na kose. Kdo drug je kriv, da je uničena, strta in zlomljena, ne samo v srcu, tudi na obrazu.

Zastudil se ji je prizor ob grobovih, izrezala bi ga iz duše kot gnojno rano iz prsi. Toda ni bilo noža, ki bi zmožgel potrebno ostrino. Spomin je ostal in kljuval brez prestanka. Razjedel je dušo kot rak.

“Maščevanje, Viktor!” ji je kriknilo notri.

Za malo hipov ji je duša valovala kot razburkano morje. Sladkost maščevanja se je mešala v grenkobo bolesti . . .

Streznila se je.

Maščevanje? Kako in čemu? Kaj naj bi z maščevanjem dosegla? Razmišljala je mirneje in mirneje.

Maščujejo se podle, nizkotne duše. Ona je vedno želela biti velika. Naj kriči srce nagonsko po krvi, naj se izvija iz duše bolestni stok — dovolj ji je močna volja, in ne bi položila maščevalne roke na Viktorja. Zaročenec je njen, mož ji je, skrivnostno ž njo poročen na grobovih . . .

Spet se je zgrozila ob spominu. Odbila ga je, da jo je zbolelo v glavi. Misli so se ji zapletle in izgubila je samo sebe.

Smukoma se je zravnala in misel ji je stekla mirno, urejeno.

Kaj bi z življenjem? Uničeno ji je, dvakrat uničeno, trikrat! In vendar — umreti ni mogla, živeti še mora. Čemu, kaj ji je cilj življenja? Naj živi še tako dolgo — eno bo ostalo v njej in kljuvalo: zakaj, kako je Viktor kaj takega mogel?

Toda — ali naj se Dora izživi v samem ugibanju tega vprašanja? Pravega odgovora ne bo od nikoder — če si ga sama ne poišče. Ali bi ne bilo vredno enega življenja, da se odkrije in dožene resnica? Viktorja najti — čemu?

Da ga opomni prisege? Nima pomena! Njegova prisega leži strta, pohojena ob njegovih nogah. In ona, sprejemnica prisege, je strta še bolj. Če bi bilo tudi mogoče, prenoviti prisego, nje, Dore, zlomljene do dna duše, ni mogoče več prenoviti.

Ne — o tem nobene besede! Še misli ne za kaj takega! Viktorjeva Dora ne more več biti, Viktor je več prepoznati ne more.

In vendar — srce ji kriči: Viktorja najti, Viktorja najti! Nič vprašanja: zakaj, čemu? Zato, da se uteši v duši, da bo cilj imelo Dorino življenje. Za njim tedaj! Izslediti ga hoče in mora, če treba

do njega na konec sveta. O, čuti se močno dovolj!

In kaj potem — ko ga najde?

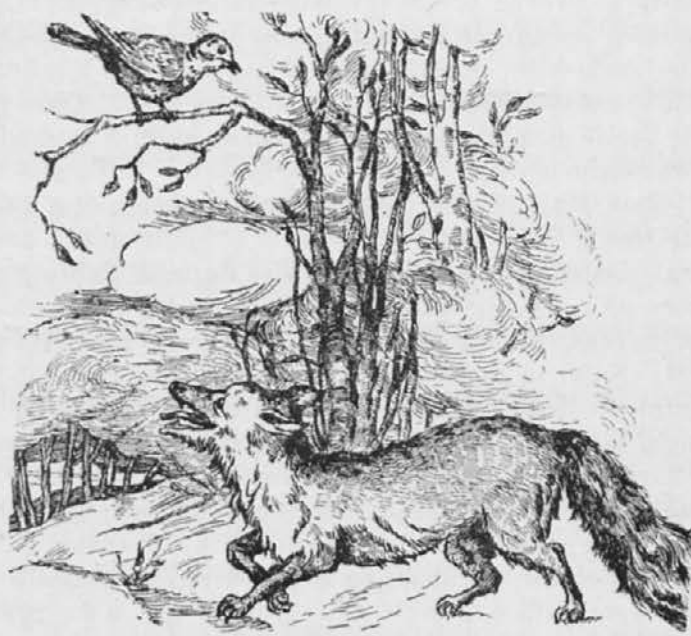
Že večkrat je odbila neljubo vprašanje, pa vračalo se je s silo zopet in zopet. Burno ji je vzvalovalo iz duše, seglo v oči, nabrekli žile.

“Maščevanje!”

Spet se je mirila. Ne, nič maščevanja! Nobenih načrtov za enkrat! Najprej izslediti mu krivdo, potem . . .

Potem pride sodba, kakršna že.

Sklep je bil dokončan. V Ameriko pojde, čimprej. Minila so leta, še več jih bo minilo, preden ga najde. Bolezen jo je spremenila — ne bo ji težko, ostati nepoznana. Lahko se mu bo približala, mogla ga bo ogovoriti, opazovala bo iz najbližje bližine njegovo življenje — ne bo je spoznal. Okolnosti bodo pokazale nadaljnjo pot. Ne maščevanja, grdega, krutega — ne! Pritisniti petelina na samokresu, poriniti v prsi nož — to zna vsak. Ona kaj takega noče.

S trebuhom za kruhom . . .

Ali eno naj bi ji bilo dano: Nekoč, v pripravnem trenutku, prekrizati njegovo pot, pokazati mu, da ga ni pozabila, da ga pozabiti ne misli nikdar. Naj ve, da ona ni prelomila prisege. Naj spozna, kaj je napravil iz nje, on — prelomilec prisege!

Ko bo stalo vse to v strašni resnici pred njim, takrat mu pogledati v oči, takrat mu brez besede seči v dušo — to naj ji bo zadoščenje! Brez zadoščenja ne more skozi življenje. Dovolj malo zahteva, druge bi zahtevale več. Skromna je in ne hrepeni po krvi, naj ji bo mila torej usoda, da izvede vsaj to, kar si je zasnovala.

Skoraj pobožno je Dora zaključila misli. Ni bila to pobožnost, ki sega v nebo in razveseljuje an-

gele božje. Bila je pobožnost, ki nagonski kipi iz ranjene duše, vpijoče po pomoči k usodi.

Dora ni bila globoko verna. Mestno dete, vzgajeno po manirah jare gospode, brez globokega verskega čuta. Mati ji je bila zgodaj umrla, potem jo je šolal njen stric in jo kolikor hitro mogoče v uradu zaposlil. Postala je neodvisna in je hodila svoja pota, ki niso bila vedno blizu Boga. Vera — kot seme — je bila v njej, ali ni se znala uveljavljati v

najvažnejših trenutkih življenja. Tako je Dora tudi vse te silne pretrese prenašala oprta na naravno dobro v sebi — na višje sile, delujoče v bojih življenja ljudi, ni mnogo mislila — ali nič. —

Vse Dorine misli so šle za tem, da se pripravi čim prej za pot v Ameriko, iskat njega, ki ga je nagonsko in premišljeno sovražila, globoko nekje je pa še tlelo v njej — hrepenenje po njem . . .

(Dalje prih.)

Zahvala našim dobrotnikom.

Kaj ne, da je lepo v naši romarski cerkvi Marije Pomagaj v Lemontu? Videli ste veliki altar prej in sedaj. Kolik razloček! Prej je bil altar vendarle preveč preprost: samo tabernakelj in miza, kjer se daruje sv. maša. A danes imate pred seboj zelo ličen gotski altar in pod stropom je obokan okrasek z napisom: "Pridite, molimo!" Okrog teh besed gori 24 lučic. Ta okrasek služi kot vhod k velikemu altarju.

Tudi Marijin altar je bil prej bolj reven. Le kadar smo ga olepšali s cveticami, je bil še dokaj čeden. Danes je pa altar tako lep, da lepši skoro ne more biti. Okrog Marijine podobe je lepa žametasta zavesa, pri kateri gore raznobarvne električne luči. Na vrhu se sveti lepa pozlačena krona, na obe strani pa je kovinast okrasek. Spredej pred Marijinem altarjem je pod stropom ravno tako kot pri velikem altarju lepo izrezljan lesen vhod k altarju. Tudi tu gori mnogo lučic. Na epistelski strani tega altarja je pod ličnim tronom kip Srca Jezusovega, na vrhu obdan od lučic, na drugi strani pa nameravamo postaviti kip sv. Cirila; tudi zanj je že pripravljen tron.

Pri altarju sv. Jožefa je ravno tak obokan okrasek kot pri Materi božji. Na njem gori 12 lučic. Altar sv. Jožefa je postal vsled tega okraska lepši. Na evangeljski strani altarja sv. Jožefa je v tronu sv. Mala Terezija, na drugi bo pa sv. Metod.

Veliki altar je imel poprej samo dve luči za razsvetljavo, sedaj pa razsvetlujeta altar dva kristalna lestenca ("lustra") in dva velika reflektorja. — Ako gore vse luči okrog velikega altarja, je nekaj krasnega, če pa prižgemo vse luči v cerkvi, ste pa tako očarani, kakor da bi bili v malih nebesih. Father gvardijan John je jako zadovoljen z vsemi novimi deli v cerkvi. Olepšava cerkve je tako v glavnem končana.

Vas, drage dobrotnike, prav lepo vabimo, da pridete ob prvi priliki v Lemont in pogledate, kaj

smo naredili z vašimi darovi. Ni sicer še vse plačano (imamo še do \$200.00 dolga), a trdno zaupamo, da bosta Marija in sv. Jožef dobila dobrotnikov, ki nam bodo pomagali poravnati vse dolgove.

V ravno začetem letu nam bodo naši dosedanji dobrotniki gotovo ostali zvesti, obenem pa upamo, da si bomo pridobili še novih. Onim, ki so nam pomagali, da smo kupili farmo in postavili samostan, naj Bog tisočero povrne! Napravili ste dobro delo, zakaj iz Lemonta bodo odhajali duhovniki-frančiskani na razne kraje v Ameriki in bodo delali za čast božjo med našimi rojaki in za njihovo zveličanje.

Vam, dobrotnikom, ki ste pošiljali darove za olepšanje cerkve, bo Marija kot vaša predobra Mati povrnila s telesnimi in duhovnimi dobrotami. Zavedajte se, da ste olepšali in okrasili cerkev Marije Pomagaj, ki je naša narodna last in ki vedno bolj postaja središče slovenskega naroda v Ameriki.

Morda ste slutili, da sem jaz zadnji čas napisal pretežno večino prošenj v Ave Mariji. Saj me poznate kot neprestanega kolektorja in nabiravca darov za Lemont. Ob tej priliki se vsem, ki ste brali naše prošnje in ste se odzvali ter nam pomagali, lepo zahvalim in vam želim mnogo božjih dobrot in blagoslova. Sedaj, ko je delo v naši cerkvi v glavnem končano, končam tudi jaz prošnje v Ave Mariji in odidem v Johnstown, Pa., kjer bomo frančiskani poskusili ustanoviti novo faro sv. Male Terezije. Prosim vas, dobrotniki, spomnite se včasih mene in naše nove fare! Z Bogom!

P. Alfonz M. Miklavčič, O.F.M.

P. S. Za nov okrasek okoli podobe Marije Pomagaj so največ prispevali Prekmurci (dr. sv. Ane \$140). Po 50 dolarjev sta dala Mrs. Kramer in Mr. Pančur. Večje ali manjše svote so prispevali tudi drugi.

Laktancij o rimskih preganjavih.

Priredil Rev. Pavel Podbregar.

1. Nero, 54-68.

ZADNJIH letih cesarja Tiberija — tako beremo v svetih knjigah — je bil naš Gospod Jezus Kristus križan, in sicer 23. marca pod konzuloma, bratomajčkom, Rubelijem in Tuvijem. — Tretji dan je Jezus vstal iz groba in zbral učence okrog sebe, ki so ga bili poprej v strahu zapustili. Ostal je 40 dni med njimi. Odkrival jim je skrivnosti svetega pisma ter jim pojasnil, kar se jim je do tedaj zdelo temno in nerazumljivo. Po teh dogodkih ga je oblak odnesel njihovim očem. Učenci so na mesto Juda izvolili Matija in Pavla. Razkropili so se po vsej zemlji, da oznanjajo evangelij vsem, kakor je ukazal Gospod Učenik. V dobi 25 let, do nastopa Nerona, so apostoli ustanovili krščanske občine po raznih pokrajinah in mestih.

Ko je vladal Nero, je prišel Peter v Rim. Z božjo pomočjo jih je čudovito mnogo spreobrnil na pot pravičnosti in ustanovil je Gospodu zanesljivo in dolgo časa trajajoče svetišče. Cesarju so bili povedali, da jih ni samo v Rimu, ampak tudi drugod mnogo odpadlo od češčenja bogov in si izvolilo novo vero. Krvoločni tiran je tedaj ukazal podreti nebeške templje in preganjati pravične. Moril je božje služabnike. Petra je pribil na križ, Pavla umoril z mečem. Toda ni se vse to završilo brez kazni. Bog se je ozrl na svoje stiskano ljudstvo. Razbrzdanemu Neronu je bilo odvzeto vladarstvo, vržen je bil z viška moči v nizkoto in pozabljenost tako, da ne vedo, kje je pravzaprav njegov grob. Vsled tega je nastalo praznoverje, da je bil odpeljan z zemlje nekam drugam in prihranjen za poslednje dneve sveta, da bo zadnji preganjavec, kot je bil prvi. Tako pišejo sibilske knjige. Sv. pismo nam poroča, da dva preroka še živita in čakata, da bosta nastopila neposredno pred drugim prihodom Kristusovim; slično bo tudi Neron prišel kot predhodnik hudobnega duha ter z vso silo zapeljeval človeka od zveličavne poti.

2. Domicijan, 81-96.

Le nekoliko let je preteklo in dvignil se je nič manj zlobni Domicijan. Kljub temu, da je zasovraženi vladar precej časa brezobzirno vladal nad svojimi podložniki, ga je končno zadela božja roka. Pod vplivom satana je jel preganjati pravično ljudstvo; toda padel je v naročje sovražnikov in zadela ga je božja pravica. Ni bilo dovolj, da je bil umorjen v lastni palači, tudi njegovo ime je bilo izbrisano. Postavil je bil mnogo krasnih stavb ter spome-

nikov, olepšal je bil tudi rimski kapitol, vkljub temu pa je senat zapovedal, da naj uničijo njegove slike in izbršejo napise s spomenikov, da tako nobena stvar ne bo več spominjala nanj. To bodi njegova sramota! Odloki tirana so bili preklicani. Cerkev je bila vpostavljena v stari red. Vzcvetela je v vsej lepoti in moči. Naslednja doba se je odlikovala po mnogih mirnih vladarjih, zato se je cerkev nemoteno razširila na vzhod in zapad in znana je postala do konca sveta. Prodirala je krščanska vera vedno bolj in bolj na vse strani. Ni bilo tako divjega ljudstva, da ne bi postalo po sprejetju pravega božjega češčenja krotkejše in mirnejše.

Toda mir je bil zopet prekinjen.

3. Decij, 249-251.

Po preteku mnogih let je nastopila vlado strašna zver Decij, da preganja cerkev. Kdo drugi naj pač uničuje pravične, če ne ničvrednež. Dasi dvignjen do cesarskega dostojanstva, je roval zoper Boga. Pa kmalu tudi Decij pade. Na nekem pohodu zoper Karpe, ki so stanovali v Daciji in Meziji (to je današnji Srbiji in Bolgariji), je bil zajet in premagan. Ne samo, da ni bil pokopan primerno njegovi časti, izpostavljen je bil ta krutež pticam-ujedam v hrano.

4. Valerijan, 253-260.

Ne dolgo potem je divji Valerijan dvignil svoje roke zoper Boga. V kratkem času je dal preliti mnogo nedolžne krvi. Bog ga je obiskal na nenavadan način, da bo v opomin poznejšim rodovom, kako so kaznovani tisti, ki se dvignejo zoper Najvišjega. Perzi so vjeli Valerijana. Zgubil je svobodo, ki jo je kratil drugim. Postal je pravcati suženj. Kaka sprememba! Kolikorkrat je perzijski kralj Sapor zasedel voz ali zajahal konja, se je moral skloniti Rimljan in upogniti hrbet. Perzijec je stopil na njegov hrbet in se mu je škodoželjno zarežal v obraz. Rekel je: to je resnica; ne pa podoba, kakršne slikate Rimljani na svojih stenah in tablicah. V zasmeh zmagavcu je moral živeti tako življenje. Rimsko ime je postalo barbarom v zabavo. Kazen je bila še hujša, da celo njegov sin, naslednik v cesarski časti, se ni nič potrudil rešiti ga iz sramotnega ujetništva. Pozneje so ga odrli, kožo pobarvali z rdečo barvo in obesili v poganskem templju v spomin na slavno zmago. Tamkaj naj je našega poslanika vedno opominjalo, da Rimljan nikakor ne sme preveč zaupati na svojo lastno moč.

5. Avrelijan, 270-275.

Avrelijan po naravi nekoliko nepremišljen in nagel, se je nekaj časa pač spominjal nesreče svoje-

ga prednika. Toda kmalu je pozabil na vse to in začel je izzivati božjo jezo s strašnimi grozodejstvi. Ni mu bilo usojeno izpeljati načrte, preje je odšel s pozorišča. Krvoločni odloki še niso dospeli v oddaljene pokrajine, že je sam ležal v krvi, tam nekje v Traciji. Radi nekega napačnega sumničenja so ga umorili lastni prijatelji.

* * *

OPOMBE:—V apostolskih delih 18, 2 stoji: Klavdij je bil ukazal, da se vsi Judje izselijo iz Rima. Bilo je to 49. ali 50. l. po Kr. r. Rimske oblasti še niso ločile Judov in kristjanov, zato so morali kakor Judje, tako tudi kristjani zapustiti Rim in med drugimi sv. Peter. Slednji pa se je kmalu vrnil. Laktancij meni, da je prišel nazaj v Rim pod Neronom. Ta cesar je dal sežgati mesto Rim 19. junija 64. Krivdo je zvrnil na kristjane. Mučeniške smrti so umrli sv. Peter in sv. Pavel, potem Proces, Marcijan, Basilisa in Anastazija.

Domicijan je začel preganjati kristjane v 14. letu svoje vlade, torej od leta 94 naprej. Laktancij pravi: le nekoliko let je preteklo in dvignil se je nič manj zlobni Domicijan. Zgodovinarji mu pripisujejo del Neronove grozovitosti. Za sv. vero so umrli tedaj Flavij Klemen, njegova žena Flavija Domi-

tila ter mlajša Flavija Domitila. Na otok Patmos je bil izgnan sv. Janez Evangelist.

Laktancij ne omenja preganjanj pod vladarji Trojanom, Markom Avrelijem, Septimom Severom, ampak kar preide na Decije.

Decij je bil drugače sposoben vladar in je hotel obnoviti veličastvo stare rimske države na podlagi češčenja poganskih bogov. Temu so bili ovira kristjani. Vsled tega jih začne sistematično preganjati. Mučenci te dobe so: sv. Fabijan, sv. Agata, sv. Aleksander. Takrat je bežal v izgnanstvo sv. Ciprijan.

O Valerijanu piše Evzebij, da ni bil do tiste dobe noben vladar tako ljudomil in dober do kristjanov kakor ravno ta. Njegova okolica je obstajala iz pobožnih kristjanov. Pozneje so cesarja pregovorili egipčanski čarovniki in ljuto začne preganjati kristjane. Zapleni jim pokopališča in katakombe. Izda posebne odloke, da se naj n. pr. duhovnike obglavi, senatorjem odvzame posestvo, žene prežene v pregnanstvo. Pod Valerijanom sta bila mučena papež Sikst II. in njegov diakon Lavrencij.

Viri in slovstvo: Ss. patrum opuscula selecta. Hurter. Bibliothek der Kirchengeschichte, Marx.

(Dalje prih.)

Sedem Marijinih besed.

Rev. Janez Filipič.

V.

“FILI, QUID FECISTI NOBIS SIC? ECCE, PATER TUUS ET EGO DOLENTES QUAREBAMUS TE.” (Luc. II, 48.) Ali po naše: “Otrok, zakaj si nama to storil? Glej, tvoj oče in jaz sva te z žalostjo čakala.” Tako se glasi peta Marijina beseda. Je pa ta beseda beseda žalosti, ki tudi nam daje nauke za ure trpljenja.

Kaj vsega ni prestala Marija v onih treh dneh, ko je bila izgubila ljubega Jezusa. Mislimo na ono mater vdovo, ki je bila izgubila edinega sina, pa ga ji je Jezus pozneje obudil od mrtvih! Mislimo na razne matere, ki so izgubile svoje sinove v svetovni vojski! Mislimo pa vrh tega še na to, da je bila Marija najrahločutnejša mati in da je bil njen sin najboljši otrok, da tolike ljubezni kot med Marijo in Jezusom še ni videl svet med otrokom in materjo! Mislimo posebej na okoliščino, da so bile Mariji prav dobro znane prerokbe stare zaveze, ki so naznanjale Odrešenika kot moža bolečin! In kdo ve, tako si je lahko Mati božja mislila v onih mukapolnih dneh, če ni že prišla ura, ko so se te prerokbe začele izvrševati? Kdo ve, če že niso njenega sina prijeli, zapljuvali, s trnjem kronali, pribili na križ? O, kako mučna je morala biti za Mater božjo ta negoto-

vost; zakaj ni je večje bolečine za naše srce kot negotovost, kaj se godi s tistimi, ki so nam bili ljubi in dragi. Pač za dušo, ki ljubi Boga, je še neka hujša bolečina, negotovost namreč, zakaj jo je Bog zapustil, če pride nad njo ura trde preizkušnje, ko se ji zdi, da se je odstranil od nje s svojo milostjo, s svojo ljubeznijo. In to negotovost čuti tudi Mati božja ob času izgube ljubljenega Jezusa. Zakaj ne ve si razložiti, zakaj se je odstranil od nje.

Zares! Trpki so morali biti oni trije dnevi v življenju Marijinem. Nič čudnega, če pokaže tudi na zunaj, kar da ji je bilo res mučno in hudo, ter reče: “Otrok moj, zakaj si nama to storil; jaz in oče sva te z žalostjo iskala.” A vendar, kako umirjena je beseda Marijina tudi sredi trpljenja! Nič ne pretirava, nič preveč ne jadikuje in toži. Le to pove, ker se ji zdi potrebno in umestno, več pa niti besedice ne črhne. Kako lahko bi Marija opisovala na dolgo in široko skrbi in bridkosti teh dveh dni, kako lahko bi govorila o neprespanih nočeh, kako lahko bi tožila o mučnem in trudapolnem iskanju ljubega Sina! Pa ne! Marija je močna žena. Tudi sredi najhujšega trpljenja ne omahne kot jo vidimo pozneje stati pod križem, zato pa tudi ne toži z besedo v pretirani obliki o svojem trpljenju.

In prav tu nam hodijo na misel trije tako lepi nauki za naše življenje.

Prvi je ta, da se trpljenju nikdar izogniti ne moremo. Pojdi gori, pojdi doli, pojdi notri, pojdi ven, trpljenju se ne izmakneš. Zakaj zemlja je solzna dolina in trpljenje je naš vsakdanji kruh. Kakor sonce obseva vso zemljo, tako je hodilo in bo hodilo s človekom tudi trpljenje od prvega njegovega početka pa do konca njegovih dni. Zakaj trpljenje je kazen za greh in kot tako dedščina vesoljnega človeškega rodu. Ne pravi namreč zastoj sveti Pavel: "Vemo namreč, da vse stvarstvo zdaj še vzdihuje in stoka kakor na porodu. Pa ne samo ono, ampak tudi mi, ki imamo prvine Duha." (Rim. 8, 20.) In pomenljivo je pisal modri Sirah že v stari zavezi, rekoč: "Mnogo težav je vsem ljudem prisojenih in težak jarem leži nad Adamovimi otroci od dneva njih rojstva do dneva njih pokopa v mater vseh ljudi. Njih misli in skrbi srca so obrnjene v premišljevanje prihodnosti in v dan smrti od njega, ki sedi na častitljivem sedežu, do tega, ki je ponižan v prah in pepel; od njega, ki je oblečen v višnjevo cblačilo in nosi krono, do tega, ki je pokrit s hodnikom. Srd, ljubosumnost, nepokoj, nestanovitnost in strah pred smrtjo, vedna jeza in prepir, in še celo ob času počitka v spavnici moti ponočno spanje njegove misli." (Sirah 40, 1-5.) Naj torej človeštvo še tako napreduje, naj bodo njegove iznajdbe in dobrotvorne naprave še tolike, trpljenju izogniti se popolnoma nikdar ne bo moglo. Trpela je Marija, trpel je Jezus, trpel je vsak človek, kar jih je dosedaj živelo, trpiš in trpim in trpela bova več ali manj tudi jaz in ti.

Drugo, kar nas uči Marija z besedo, v katero izlije svoja srčna čustva žalosti je to, da smemo v trpljenju tudi potožiti, iskati polajšanja. Ali ne delata tega tudi Jezus in Marija? O da, Marija potoži svojo bol svojemu Sinu in njen Sin potoži ne le enkrat, ampak celo večkrat svojo bolečino svojim ljubljenim apostolom. "Glejte, gremo gori v Jeruzalem in vse, kar je pisano o Sinu človekovem, se bo zgodilo; prijeli ga bodo, zapljuvali, zvezali, na križ pribili in hudo z njim počenjali," tako potoži svoje trpljenje apostolom, ko gre zadnjič v Jeruzalem. In nedolgo na to daje duška svojemu trpljenju z besedo: "Moja duša je žalostna do smrti" in na križu visečega ga slišimo tožiti: "Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil!" — Če pa Gospod, naš Učenik toži v trpljenju, kdo more zahtevati, da naj bi mi bili podobni kamenu ali brezčutnemu hrastu, ki nima čutečega srca; ki ne more poznati bolečine? Ne! Kar je trpljenje ostane trpljenje in se ne more imenovati veselje in to trpljenje sme človek tudi zaup-

no razodeti prijatelju ali komurkoli, le da upa dobiti od njega sočutne tolažbe in pametnih nasvetov. Še več! Celo v solzah smemo v svojem trpljenju iskati tolažbo. Saj nam skušnja kaže, da so solze največkrat tudi najuspešnejše polajšanje našega gorja. O, kako nam je odleglo, kadar nam je bila dana milost in prilika v trpkih urah, da smo se do dobra izjokali! Ali ne vidimo celo našega Gospoda prelivati grenkih solz, ki mu pa vendarle lajšajo njegovo trpljenje! Da! Gospod joka, ko mu neizmerna žalost razdeva srce nad zakrknjenim Jeruzalemom, joka, ko stoji žalosten ob Lazarjevem grobu. Tudi mi torej nismo smešni, če nam v velikem, brezmejnem trpljenju kot je zlasti izguba naših dragih, priteko celo obilne solze.

A vendar! Smešni in otročji nikar ne postanimo tudi v največjem trpljenju. Že smo namreč slišali, da tudi Marija ne toži v svoji bridkosti na pretiran način. Pač potoži svoje gorje svojemu božjemu Sinu, ki ga je doživela radi njega, a nič se ne spušča v podobno opisovanje tega trpljenja. Je pač močna žena, ki ne zna jadikovati in tarnati, ampak pred vsem voljno trpeti in vztrajno delati. Njej podobni skušajmo biti tudi mi v svojem trpljenju. Pač smemo iskati tolažbe, toda otrokom podobni ne postanimo tudi ne v najhujšem trpljenju. Ko se otrok kaj udari ali pade, potem ponavadi kriči in se dere toliko časa, da pride mati in oče, sosedje in bratje in vsakdo si mora nesrečo ogledati, četudi bi je ne bilo. Tak je tudi večkrat marsikateri odraščeni človek v svojem trpljenju. Toži in tarna, jadikuje in zdihuje, leta od Poncija do Pilata, a vse to brez pravega premisleka. Samemu sebi se smili, zato hoče, da naj se smili tudi vsem drugim. Zato skuša obrniti pozornost vseh na svojo osebo in samega sebe storiti za junaka dneva, ne da bi pri tem pomislil, da bi bilo veliko bolje zanj, ko bi lepe molčal in skušal na premišljen način z vztrajnim delom odstraniti to, kar ga je bridko zadelo. Resnica je namreč, da je človek tudi sam svoje sreče kovač. V Boga in druge ljudi pač smemo zaupati, a nikdar predrzno zaupati. Pomagaj si sam, veli zopet preizkušeni pregovor in Bog ti bo pomagal. Pečene ptice še niso nikomur same od sebe prifrčale v usta. Treba torej, da človek tudi dela, da giblje, da stori vse, kar je v njegovi moči za zboljšanje svojega položaja, ne pa, da bi roke križem držal, zraven pa na ves glas jadikoval in stokal in se čmeril kot kaka "mila Jera". Pomagaj si sam in Bog ti pomore. — Mož bodi, ki zna tudi kaj potrpeti, zraven pa veliko storiti!

(Dalje prih.)

GLASOVI
od
Marije Pomagaj
P. Benigen.

Spolnil obljubo.

Mr. Zupančič iz župnije La Salle, Ill., je nevarno zbolel zadnje jesen. Celih 36 dni je bil v postelji. Ni bilo več upanja, da ozdravi. On in še bolj njegovi domači so zaupno molili k Mariji Pomagaj v toliki stiski. V hudi bolezni je obljubil, da se pride zahvalit Mariji na ameriške Brezje, ako ozdravi. Marija je uslišala njih zaupne prošnje. Proti vsemu pričakovanju je ozdravel. Z veseljem je tudi izpolnil svojo obljubo. Dne 6. decembra se je pripeljal z avtom skupno s svojo ženo, enim sinom učencem ter z enim prijateljem k nam na ameriške Brezje. Prejšnji večer je po telefonu javil, da pride, in prosil, da bi bil pri sveti maši v zahvalo za prejeto zdravje. Sam je vodil avto, on, ki je bil že na robu groba. S koliko hvaležnostjo so bili vsi pri sveti maši in se zahvaljevali za očitno pomoč božjo po priprošnji Marije Pomagaj. Zopet nov dokaz, da je Marija zdravje bolnikov. Naj te vrstice požive trdno zaupanje v pomoč Marijino v srcih vseh, ki jih bodo brali. Čast in hvala predobri naši Pomočnici!

Važen obisk.

Po naših redovnih postavah morajo redovni predstojniki obiskovati podložne sobrate. Vrhovni predstojnik ali generalni minister bi moral obiskati vse provincije ali okrajine ter kustodije in komisarijate našega reda. Tega pa noben vrhovni predstojnik ne zmore dandanes. Naš red je razširjen po vsem svetu in ima

nad sto provincij in komisarijate, v katerih živi okoli osemnajst tisoč redovnikov reda sv. Frančiška. Zato določi za to važno delo odličnega sobrata kot svojega namestnika, da izvrši v njegovem imenu in oblasti to obiskovanje, ki se imenuje kanonična vizitacija. Vršiti se pa ta vizitacija vsako tretje leto v sleherni provinciji, kakor tudi v komisarijatu. Tudi za naš komisarijat je bila vrsta zadnje leto, da pride generalni vizitator nas obiskat. To je vsako tretje leto; v obeh prejšnjih letih mora pa komisarij sam opraviti to dolžnost. Predstojniki so od Boga postavljeni namestniki svojim podložnim, za nje bodo morali dati enkrat oster odgovor pri sodbi.

Kot generalni vizitator našega komisarijata je bil imenovan od vrhovnega poglavarja reda **prečastiti p. dr. Teofil Harapin**, provincijal hrvatske provincije sv. Cirila in Metoda iz Zagreba. Prišel je namreč pred nekaj meseci s svojim sobratom p. Avguštinom Šlibar v Ameriko dajat svete misijone po hrvatskih župnijah. Naložili so mu še to odgovorno službo, da izvrši kanonično vizitacijo v vseh postojankah našega komisarijata v Ameriki. Na ameriških Brezjah smo imeli čast pozdraviti ljubeznivega sobrata dr. Teofila Harapin kot generalnega vizitatorja dne 10. decembra. Isti dan je pričel kanonično vizitacijo in jo dovršil drugi dan. Ta je drugi naš vizitator Hrvat, prvi je bil l. 1912 p. Rafael Rodić, bivši provincijal iz Zagreba, sedanji nadškof v Beogradu. Vsi

drugi naši vizitatorji so bili Amerikanci.

Dovršivši pri nas vizitacijo, se je prečastiti pater podal v Chicago obiskat obe ondotni naši postojanki sv. Štefana in sv. Jurija ter nato še ostale na vzhodu. Naj bi bil obilno blagoslovljen njegov prihod med nas, svoje redovne in krvne sobrate!

Za božične počitnice

so prišli nekateri naši dijaki iz kolegija sv. Jožefa, Hinsdale, Ill. (Mayslake) k nam na ameriške Brezje. Tukaj je namreč njih materna hiša, tukaj bodo vstopili v naš red in pričeli novicijat ko dovršijo študije v kolegiju. Zato so našim dijakom ameriške Brezje že zdaj tako ljube in imajo na nje toliko privlačno silo.

Naša polnočnica.

Na ameriških Brezjah smo že četrtič imeli polnočnico. Nobenkrat pa ni bila tako slovesna kot zadnje božično noč. Novinca brata Pij in Marcel sta lepo okrasila našo cerkev, zlasti pa veliki oltar za božične praznike. Jaslice sta priredila na stranskem, novem oltarju. Ravnokar dovršena električna napeljava je ljubko razsvetljevala, velik in oba stranka oltarja. S svojimi obilnimi žarnicami na treh obojih in dveh lestencih je obračala pozornost vseh na veliki oltar s svojo mogočno svetlobo. Zadostna je razsvetljava v ladji cerkve; toda prezbiterij je prvokrat po novi napeljavi zažarel v vsej krasoti. Zdaj koncentrirajo veliki oltar, kakor smo želeli, nase vse

navzoče. Silno se je dopadla vsem ta nova razsvetljava, ki je dajala toliko milobe sveti noči.

Verni Amerikanci pa tudi tako radi pridejo k polnočnici. In ne samo to. Hočejo tudi pristopiti k sv. obhajilu med polnočnico. Zato so prišli že popoldne in na večer od blizu in daleč k spovedi v našo cerkev. In spovedovalo se je do polnočnice, med katero jih je prejelo nad sto sv. obhajilo.

Polnočnica je bila slovesna z leviti; daroval jo je p. komisarij; asistiral mu je p. Benedikt kot dijakon, fr. Marcel kot subdijakon. Akolita sta bila brata novinca Gabriel in Gaudencij, turiferarij dijak John Borgola. Pevski zbor je bil sestavljen iz domačih moči, katerim se je pridružil še dijak Frank Pink s svojim ljubkim glasom. Odmevale so mile naše božične pesmi, kakoršnih nimajo drugi narodi.

Da, na ameriških Brezjah je vladalo pravo božično veselje. Veselje nekdanjih pastircev v prvi sveti noči pri angelskem petju: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, je prekipovalo tudi to sveto noč v naših srcih.

Kako smo želeli, da bi to božično veselje, ta nebeški mir vladal tudi v srcu vsakega našega rojaka v Ameriki! Tega veselja, tega miru ne more dati svet, ne more ga nadomestiti nobena reč na svetu. Vživajo ga samo oni, ki so blage volje, pripravljeni namreč storiti, kar jim velewa sveta vera in žive, kakor jih ona uči. Ali so pa vsi naši rojaki v Ameriki blage volje ali žive po sveti veri? Veste dobro, da ne. Saj so mnogi sveto vero zatajili, ne zmenijo se več, da bi spolnovali svoje verske dolžnosti. Drugi zopet in teh je dobiti povsod, so pa postali celo njihovi očitni nasprotniki in zagrizeni sovražniki. V njih srcih pač ni in ne more biti božičnega veselja in miru, ki so ga vživali nekdanj v svoji mla-

dosti v stari domovini.

Kaj je temu vzrok? Zakaj jim celo božični, najveselejši prazniki celega leta, ne prinesejo pravega veselja in miru? Temu je predvsem vzrok njih napuh. Napuhnjeni, ošabni so postali tu v Ameriki, v tej prosti in svobodni deželi. Dobri in ponižni so prišli sem iz domovine. Tudi v Ameriki so nekaj časa živeli po naukih svete vere. Ko so pa videli druge svoje rojake, da ne hodijo v cerkev, ne k svetim zakramentom, da bero slabe časnike in

Mrs. Lucija Gregorčič,
naša vrla zastopnica v Milwaukee, Wis.

govore proti veri, jim ni bilo v začetku sicer to po volji. Toda ko so si sami nekoliko opomogli, se jim je pričelo dopadati hvalisanje zvitih in brezvernih rojakov, češ v svobodni Ameriki se živi svobodno, tu ni sužnjeva, ne vere, ne cerkve. Dali so jim brati še brezverske časopise in kmalu se je pokazal tudi v njihovih srcih napuh in jih potegnil v nasprotni tabor. Zdaj že sami mislijo in govore, čemu bi hodil v cerkev in k zakramentom, čemu bi molil, meni ni vsega tega nič potreba; tudi brez tega lahko živim. Imam zdrave roke in si zaslužim lepih dolarjev; zakaj

bi jih nosil v cerkev, tam mi nič ne dajo. Moj bog je dolar, zanj delam in živim. Napuh se je naselil v njegovo srce. Napuh pa hoče biti svoj gospod, nobenemu, še Bogu, se noče ukloniti. Tako so premnogi naši rojaki postali svobodni v Ameriki in vrgli od sebe vero svojih očetov. O tem se prepričamo, če pomislimo veliko število Slovencev v Ameriki in primerjamo ž njim malo število zavednih katoličanov, zlasti naročnikov katoliških listov. Hvala Bogu, marsikdo teh zaslepljenih je spoznal svojo zmoto in se enako apostolu Petru, ki je zatajil svojega Učenika, po moči milosti božje povrnil nazaj k Bogu. Peter se ni opravičeval ne izgovarjal radi svojega padca, ampak je šel ven in se bridko jokal. To je sad milosti, ki stori iz velikih grešnikov velike svetnike. Naj bi pač spoznali svojo zmoto vsi, ki so zašli radi svojega napuha in se po ponižnosti povrnil nazaj k svojemu usmiljenemu nebeškemu očetu. **K temu bo brez dvoma veliko pomogel letošnji vseslovenski katoliški shod; zato se ga veselimo, pa tudi prosimo zdaj božjega blagoslova zanj.**

Naznanjamo žalostno vest, da je umrl dne 16. januarja v bolnišnici aleksijancev brat Izidor Stergar, ki se je ponesrečil pri graditvi novicijata, kakor je čitateljem Ave Marije že znano. Njegov pogreb je bil v soboto, dne 19. januarja, na domače pokopališče sv. Franciška. Pokojni sobrat je bil rojen kot sin Valentina in Terezije Gerbič dne 2. februarja l. 1875 v vasi Srednje v goriški nadškofiji. Dolga leta je preživel v Ameriki, šele pred dobrima dvema letoma pa ga je Bog poklical v samostan, kjer je s telesnim delom pomagal pri dobri stvari. Nesreča je hotela, da je dne 25. avgusta l. l. tako nesrečno padel s strehe, da si je zlomil hrbtenico in zadobil druge težke notranje poškodbe. Veliko je bilo njegovo trpljenje, a ga je vdano prenašal. Sedaj ga je Bog rešil in ga poklical v svojo nebeško domovino. Naj počiva v miru božjem!

Iz našega ofisa.

ZAHVALE.

Iz srca se zahvaljujem presv. Srcu Jezusovemu in Mariji Pomočnici za pomoč in tolažbo v moji nevarni bolezni. Podvreči sem se morala veliki in nevarni operaciji, ki je — hvala Bogu — uspela. Svetujem vsakemu, naj se v svojih stiskah zaupno zateka k presv. Srcu Jezusovemu in njegovi ljubi Materi. Gotovo bo uslišan. V zahvalo darujem \$5.00.

Mary Pavlešič, Ambridge, Pa.

Podpisana Vam pošiljam \$10.00 v dar za cerkev Marije Pomagaj na slovenskih Brezjah v Lemontu kot zahvalo za uslišano prošnjo. Moja hčerka Anica je nevarno obolela. Zdravniki so obupavali nad njenim okrevanjem, zlasti so se izrazili, da bo preteklo mnogo časa, preden bo ozdravela. Jaz sem jo zaupno priporočila Srcu Jezusovemu, Mariji Pomagaj in sv. Tereziji. Moje prošnje niso bile zastojne. Danes je moja hčerka zopet zdrava, za kar se moramo zahvaliti le onim, ki so naše prošnje milostno uslišali.

Mary Novlan, W. Colorado Springs, Colo.

Darovi v blagu:

Mrs. Antonia Kness, Cleveland, je darovala en blanket, Mrs. Josephine Arch, West Allis, istotako en blanket, Mrs. Mary Planinšek 6 parov krasnih zimskih nogavic, N. N., Cleveland, 15 parov zimskih nogavic, Mrs. Stephan Lestan, Elmhurst, Ill., pa je darovala 5 gal. vkuhanega sadja in dva zglavnika. Razen imenovane Mrs. Lestan so darovali za Lemont še mnogi drugi iz Elmhursta več namiznih prticev, nekaj rjuh, večji namizni prt in razno perilo.

Mr. August Jakopich, New York, je poslal našim novincem \$4.00 kot božični dar. Zraven tega pa nam je poslal še za cerkev mnogo zelo uporabnega cerkvenega perila.

Darovi za cerkev Marije Pomagaj:

Mrs. Cook \$5 (za olupšavo pri M. P.), Jerry Gradišnik \$5 (za kipa), Martin Siferer \$5, Frank Supanc \$1, Mary Jan \$1, N. Racki 50c, M. Stupitz \$4, Neimenovana \$1, Johana Vintar \$4, Antonia Orach 50c, Mary Svigel \$1 (okrasek pri sv. Jožefu), Mary Gostich \$5, Joseph Lesjak \$3, Anna Koren \$2 (okrasek sv. Jožefu), Mrs. Joseph Glivar \$5 (okrasek sv. Jožefu), Nick Kozarich \$2, A. Benčan \$2, Josie Cimperman \$2, Mary Carrar \$1 (čast. sv. Ant.), John Bregar \$7.50 (kipa sv. Cir. in Met.), Anton Grdina \$25, Kozina Frank \$2.

Darovi za lučke pri Mariji Pomagaj in sv. Tereziji:

Mary Lovrenčič \$1, po Mr. Frank Ulčarju 50c, Joseph Vidaš 50c, Mrs. Andr. Urbis \$5, Fannie Satriha \$1, Frances

Ambro 25c, Mrs. Jereb \$1, Anna Petelin \$2, Josephine Jančar \$1, Ludvik Perušek \$1.50, Mary Rom \$1, Mary Bambič \$2, Anton Stefančič \$1, Anna Jakoš \$1.25, Martin Koropec \$1, Anton Ivec \$1, Marko Bluth 50c, Math Kremesec \$1, Frances Gregorich \$1, Frances Tomšič \$2, Tony Ferk 50c, Frances Jalovec \$1, Neimen. Chisholm \$1, Janez Cesark 50c, George Baber 50c, Frančiška Lamut 50c, Mrs. A. J. Okoliš 20c, John Golobich \$1, Mary Svigel \$1, Mary Kobal \$2, po Mr. F. Ulčarju \$4.70, Anna Virant \$2, Josie Cimperman \$1, Frances Tomsha 50c, A. Požun \$1, Anton Nemanič \$1, M. Stupitz 60c, John Veršaj 70c, John Trepl 10c, Frank Gorenc 50c, Ana Stubihar 20c, Marija Pauše 20, Frančiška Godec 20c, Mary Povše 20c, Anna Kitzmiller 50c, Helena Kral 10c, Anna Krošek 20c, Mary Ribič 50c, Brbuč Josephine 50c, Eliz. Kocjan 20c, Jacob Swei \$1, Mary Pipp 10c, Angela Oražen 30c, Anna Urajs 60c, Johana Desganc \$1, John & Mary Sustaršič 50c, Rosie Možina \$1.

Darovi za list Ave Maria:

Antonia Možina \$1, M. J. Suštaršič 50c, Rosie Cič 50c, John Bradač \$2, John Dobravc \$5, po Mr. F. Ulčarju \$2.70, Anton Nemanič \$1, Neimen. 50c, Mary Slivnik \$3, Agnes Gore 50c, Ivanka Kirn \$2, Mary Kobal 90c, Barbara Segura 50c, Frank Sajovic \$1, August Jakopič \$2, Kat. Pfeifer \$1, Mary Gosenca \$2, Johana Vintar \$1, M. Zupančič \$1, Mary Novak \$1, Mary Hitti \$2, Frances Gregorich \$1, Marko Plut \$1, Terezija Gorenčič 50c, Mary Planinšek \$1, Anton Ivec 50c, Marjeta Svete \$1, John Burgstaler 50c, Anton Stefančič \$1, Mary Skerl \$1, Ana Plemel \$1, M. Stupitz \$1, Anton Strukel 94c, Mary Skerl \$2.40, Mary Filip 50c, Niko in Johana Stimac po 25c, Margareth Stimac 50c, Mike Niketich 25c, Jos. Rauh 25c, Terezija Berletič 50c, Mary Kocjančič \$1, Helena Marn 25c.

Darovi za kolegij:

John Golobich \$10, Antonia Orach \$1, Družina Turkaj 50c, Neimen. 50c.

Člani apostolata sv. Frančiška so postali:

Mary Tomšič \$9.50, Mrs. & Mr. Černe \$2, Anton Strukel \$7, Mary Skarbut \$10, Mary Grubar \$10, Mary Jereb \$10, N. N., New York, \$10, Mr. Svigel \$1, Rosie Glavan \$3, Mihael Mrvar \$10, Joseph Matjašič \$10, Mike Novak \$10, John in Mary Tolar po 50c, Marg. Kassel \$10, Rosie Lausche \$5, Josephine Pintar \$1, Anna Jakše \$10, Marg. in Jos. Osterman po \$1, Mary Kocjančič \$1.

Za sv. maše so poslali:

Frank Ulčar \$1, John Mandel \$2, Fr. Laurich \$1, Frank Gabriel \$3, Mrs. J.

Natnik \$2, Marie Prislund \$2, Frances Verhove \$5, Mary Jan \$1, Mary Lavrenčič \$1, Louis Blažič \$2, Agnes Molek \$2, Mary Fabjan \$2, po Mr. Frank Ulčarju \$3, Andrew Urbis \$1, Anton Fiste \$20, Mrs. Jereb \$1, Josephine Pintar \$1, Fr. Makovec \$2, po N. N. \$5, Josephine Jančar \$1, Anna Petros \$2, Kath. Simonvich \$1, Marko Bluth \$1, Louise Pelko \$2, Neimen. \$1, Neimen. \$5, Joseph Gregorc \$5, Mrs. James Bruder \$3, Anna Blakard \$1, Rev. J. Oman \$10, Anton Stefančič \$1, Mary Dovjak \$1, Frančiška Coš \$1.50, Anna Jakoš \$1.25, Rosie Možina \$1, Martin Koropec \$1, J. Hinn \$1, Jos. Neuhofer \$1.50, Frank Juvančič \$5, Mary Kerč \$2, Josephine Kamin \$5, Mary Zore \$1, Mrs. L. Razum \$2, Louise Mashnig \$3, Julia Tomazič \$2, Krescencija Krivec \$2, Miss Anthony Collins \$1, G. Durlak \$2, Mary Smith \$2, Frances Gregorich \$1.50, Mrs. Stukel \$1, Frances Toncich \$3, Anna Klobuchar \$3, Neimen. Ch. \$2, Mary Intihar \$2, Margareth Tanko \$2, Fannie Muha \$1, John Golobich \$5, Helen Plut \$1, J. Fister \$1, Frank Pantzar \$3, Julia Rokar \$1, Uršula Ule \$2, Družina Lestan \$1.50, Jerry Lavrič \$1, Anton Nemanič \$2, Anton Tomšič \$2, John Udovich \$4, Mary Certalič \$1, Johana Vernik \$4, Johana Križaj \$2, Louis Odoc \$1, John Keržec \$1, Mary Muhavc \$1, George Smoliner \$1, Jacob Schwei \$1, M. Gorenc \$1, Mary Barle \$1, Josephine Prebil \$1, Marko Dragovan \$1, Frances Barich \$4, Johana Derganc \$4, Antonia Možina \$3, Mary Zorčič \$1, Mary Zore \$1, John Brezic \$2, A. Kegel \$5, N. N. \$2, Mary Stimac \$4, Mrs. Shonta \$2.

Za Slomškov sklad:

Fannie Kristan \$1.

Za karmeličanke na Selu:

Terezija Fisher 75c, Rosie Prelogar \$2.00.

Tem in vsem našim blagim dobrotnikom naj Gospod Bog povrne z nebeškimi darovi!

NOVE NAROČNIKE SO PO-NOVNO DOBILI:

Anton Podgornik, Brooklyn, 1; Lucija Gregorčič, Milwaukee, 6; Marko Mihelich 3; Joseph Grdina 4; Rev. Aleksander Urankar, New York, 4; Frank Ulčar 30. Sama se je naročila na list Mrs. J. Ancel, Panama, Ill., iz starega kraja pa se je naročil Mr. Joseph Spesny, Stari trg, Slov. gradec.

Naj bi jim sledilo še veliko števil!

Naši zastopniki.

Naš glavni potovalni zastopnik je Mr. Frank Ulčar. Pooblaščen je pobirati naročnino za Ave Maria in St. Francis Magazine ter oglase. Prodaja vsakovrstne molitvenike in devocijonalije sploh. Sprejema članarino za apostolat sv. Frančiška, darove za sv. maše in ostale darove. Pravico ima pooblaščati lokalne zastopnike(ce) po nasebinah.

Iste pravice ima tudi naš potovalni zastopnik, Mr. Marko Mihelich, ki je odpotoval na zapadno stran.

Lokalni zastopniki(ce):

COLORADO.

Canon City: Anna Susman.
Crested Butte: Mrs. Martin Težak.
Denver: Geo. Pavlakovich.
Leadville: Rev. M. Trunk.
Pueblo: Rev. P. Cyril, O.S.B., Josephine Meglen.
Salida: John Glivar.

ILLINOIS.

Aurora: M. Vesel, A. Zagar.
Bradley: Rosie Smole.
Depue: Josephine Benkshe.
Chicago: Mary Kobal.
Elmhurst: Karolina Milost.
Joliet: M. Bluth, J. F. Muhich.
Rockdale: M. Kostelic.
La Salle: A. Strukel, Miss O. Ovnik.
Lockport: John Koretz.
No. Chicago: J. Drasler, J. Prebil.
Ottawa: Joe Medic.
Peoria: Mary Zabukovec.
So. Chicago: F. Gabriel, Iz. Grmek.
Waukegan: J. Drasler, J. Prebil.
Summit—Argo: M. Poljak.
West Pullman: Frank Gabriel.

INDIANA.

Elkhart: Mary Oblak.
Indianapolis: L. Komlanc, F. Urajnar.
Porter: Joseph Ray.

KANSAS.

Franklin: John Dobrave.
Trontenac: Joseph Zorc.
Kansas City: Peter Majerle.

MICHIGAN.

Ahmeek: Josephine Hribjan.
Calumet: Joseph Suštaršič.
Detroit: Rev. P. Bernard, F. Plautz.
Iron Mountain: Kath. Hebein.
Ironwood: Mike Maurin.
Manistique: Anton Krašovec.
Rothbury: R. Snidar.

MINNESOTA.

Aurora: E. Smolich.
Biwabik: Frank Globokar.
Buhl: Mrs. E. Mally.
Chisholm: Rev. J. E. Schiffrer, Barbara Globočnik in John Sterle.
Ely: John Otrin, Joseph Peshel in V. Marn.

Eveleth: Johana Kastelic, Antonia Nemgar in Frances Kvaternik.
Gilbert: Mrs. Frank Ulčar in A. Pregled.
Greaney: Uršula Babich.
Hibing in okolica: Anna Staudohar.
McKinley: A. Hegler.
Mountain Iron: Lucija Kralj.
Nashwauk: Anna Hribar.
New Duluth: Rev. A. Pirnat in Mihael Spehar.
Redore: A. Mlakar.
Rice-St. Joseph: Rev. John Trobec.
Sartel: John Burgstaler.
Saudan: Frances Loushin.

NEBRASKA.

Omaha: Mrs. M. Petrašič.

NEW YORK.

Brooklyn: Katinka Schneller in Jos. Skrabe.
Little Falls: Agnes Mlinar.
New York: Rev. Aleksander Urankar in Katinka Pavlich.
New Rochelle: Katie Pfeifer.
Worcester: Mary Skerl.

NEW JERSEY.

Hoboken: Anna Shmit.

OHIO.

Barberton: Rev. A. L. Bombach in A. J. Okolish.
Bedford: Frank Stavec.
Bridgeport: Ludwig Hoge.
Cleveland: Joseph Grdina in Frank Suhodolnik.
Collinwood: Mary Glavan.
Newburg: Rev. J. J. Oman, Rev. Albin Gnidovec in Jakob Resnik.
Nottingham: Mary Glavan.
Lorain: Mamie Perushek.
West Park: Joseph Grdina.
Petersburg: Mary Ahlin.

PENNSYLVANIA.

Ambridge: Jennie Svegel.
Beadling: N. Simonich.
Braddock: Joseph Lesjak.
Bridgeville: E. Gradishar.
Burgettstown: Josephine Pintar.
Bulger: Steve Jenko.
Canonsburg, Houston, Strabane in okolica: Mihael Tomsich, Frances Mohorich, J. Pelhan.
Duryea: A. Pirnat.
Farell: Anna Lumpert.
Forest City: Mary Zidar.
Imperial: Pavel Jamnik.
Johnstown: Andrew Tomec.
Moon Run: Jakob Drasler.
Morgan: M. Dernovšek.
Olyphant: Mary Zore.
Pittsburgh: John Golobich.
Presto: J. Krek.
Sharbsburg: John Skoff.

Steelton: Anton Malesich in Anna Lopart.
St. Mary's: Mary Aufderklam.

W. VIRGINIA.

Thomas: John Lahajnar.

WISCONSIN.

Milwaukee, West Allis: Lucija Gregorcich, Mary Mohorko.
Kenosha: Math Lautar.
Grenwood: Ludvik Perušek.
Port Washington: George Krivec.
Racine: Martin Novak.
Sheboygan: Marie Prislant, Mihael Progar, John Udovich.
Wauwatosa: Ivanka Zavodnik.
Willard: Frank Perovšek.

RAZNO.

San Francisco, Calif.: Barbara Kramer, Mrs. Cerar.

Bridgeport, Conn.: Rev. M. J. Golob, J. Ferencak.
Anaconda, Mont.: Frank Sašek.
Butte, Mont.: Anna Blut.
East Helena, Mont.: Frances Ambro.
St. Louis, Mo.: John Mihelich.
Renton, Wash.: Tomaž Rintar.
Valley, Wash.: Mary Swan.
Kemmer, Wyo.: Frances Matoh.
Rock Springs, Wyo.: Rev. Dr. J. Zaplotnik, Uršula Ivšek.
Los Angeles, Calif.: Ign. Erjavich.

OPOMBA.

Naš potovalni zastopnik Mr. Frank Ulčar se nahaja v državi Pennsylvania, Mr. Marko Mihelich pa v državi Missouri. Vsem rojakom prav toplo priporočamo oba zastopnika ter prosimo, naj ju podpirajo pri njunem težavnem delu zlasti ta mesec, ki je posvečen katoliškemu tisku. Naj ne bo slov. katoliške hiše v Ameriki, katera ne bi bila naročena na edini ameriški slov. nabožni in poučni mesečnik Ave Maria. Zatorej pojdemo ta mesec vsi na delo za napredek katoliškega tiska!

Naši mladini.

THE "WHY" OF GREATNESS — GEORGE WASHINGTON AND ABRAHAM LINCOLN

By Albina J. Wahcic

There seems to be a general tendency in all countries to make their great men somewhat superhuman. Even in practical America hero-worship is quite prevalent. Washington and Lincoln, its greatest leaders, are placed on a pedestal and regarded as demigods. Anyone suggesting that they were human beings with faults and feelings just like everyone else is frowned upon as a disloyal and ungrateful American. Viewing this in a correct light, we should realize that if these two truly great men were in any sense of the term superhuman, they would not justly be deserving the credit they receive. They attained greatness through their efforts in spite of hardships and troubles that assail every human being to a greater or lesser extent. Great deeds do not in themselves make for greatness nor is greatness in a man superhumanity but rather a great moral perfection and strength. We can sympathize with Mark Twain when he remarked that he was a greater man than Washington because the latter "couldn't tell a lie, while he could but wouldn't."

There are certain conditions needful to the making of a great man. Mr. J. N. Larned in his "A Study of Greatness in Men" briefly sums them up as follows:

1. "Great endowments, so much beyond the gifts of faculty or power to common men that they surprise our wonder and admiration, whatever their nature may be.

2. "Great opportunity for the adequate exercise and demonstration of such endowments, without which they remain undeveloped, as well as unknown.

3. "Great motives and purposes in the use of whatever the great endowments may be, so that they be not wasted on worthless employment, or defiled by an evil use."

Why and how do Washington and Lincoln stand the test of true greatness?

GEORGE WASHINGTON — IMPRESSIVE IN GREATNESS

"Washington, whose country had no need of the great service he could give it, may easily have lived a life of modest usefulness in some provincial circle and died, not only with no discovery of his potential greatness, but with no development of the potency itself. The call to action which he did not receive would be needed to make him great."

George Washington.

"Washington was an eminent soldier and an eminent statesman, but not of the superlative order in either class; and yet his place in history is with the supremely great men of all time. This implies values not shown on the surface of his life. What are they?"

"Great character is a growth, an evolution, a self-completion, and we need not look for more of it in the youth of Washington than the courage, the resolution, the self-reliance that are necessary bases of all personal strength."

Washington possessed a large estate, besides he was guardian and trustee of other estates, large and small. In his many labors and business cares in managing them he showed vigilance, study and forethought, faithful patience, well-doing of all things. "But the more significant indication of the man at this period of his prime is in the political feeling that he shows, — the care for public interest and rights. Why should this country gentleman of large wealth, busy farmer of his own broad acres, exercising a luxurious hospitality, and living in all ways as an

English gentleman of like fortune would live, — why should he concern himself much with questions between the colonies and the British parliament and King George? What harm to him could the Stamp Act do, compared with any serious political disturbance of his prosperous and happy life? Why should he not have been a contented, indifferent Tory, like so many of his comfortable class? Why? Because it was not in the nature of the man to be indifferent to question of right and wrong, whether they touched him little or much."

Although reared under English influence yet Washington was quick to feel and resent English encroachments on colonial rights. He had the enjoyment of the luxuries of living yet he was ready to forego them in the effort of making the Englishmen understand the meaning and importance of friendliness between their colonies and themselves.

When the Continental War was declared, Washington was selected as the man most fitted for the position of commander-in-chief. He modestly and generously accepted and in the presence of Congress said: "Lest some unlucky event should happen unfavorably to my reputation I beg it may be remembered by every gentleman in the room, that I this day declare, with the utmost sincerity, I do not think myself equal to the command I am honored with. As to pay, I beg leave to assure the Congress that, as no pecuniary consideration could have tempted me to accept this arduous employment, at the expense of my domestic ease and happiness, I do not wish to make any profit on it. I will keep an exact account of my expenses. Those, I doubt not, they will discharge, and that is all I desire."

John Adams is very complimentary in his estimation of Washington, "There is something charming to me in the conduct of Washington. A gentleman of one of the first fortunes upon the continent, leaving his delicious retirement, his family and friends, sacrificing his ease and hazarding all in the cause of his country."

He put everything at stake on the chances of the war, his future, fortune and even his life. He met discouragements and disappointments at every turn, but still he kept on. The purely natural and necessary difficulties that he met with, he could accept; it was the moral harassments of his work that were most painfully trying to his great soul.

Impressions: "For my part, I am left with such a sense of massiveness in character, — of massive and superlative strength in almost every moral element of character, — as comes to me from hardly another personage in history. It is not force in the dynamic sense, as it is exhibited in Cromwell and Napoleon, and as is found in most of the great soldiers of the past, but strength, in its static meaning, — an immutable upholding strength, which nothing can break down. It is not in a single quality, or in any group of qualities, but in everything that could be tributary to greatness of spirit and moral solidity in a man. The disinterestedness of his patriotism; the unfaltering steadfastness of his devotion to the duty that he undertook; the equal faithfulness of his loyalty as a soldier to the merest shadows of civil authority and law; his high magnanimity and generosity of soul; his constancy; his fortitude; his courage; his self-mastery of powerful passions; his dutiful patience; his self-respecting dignity, — they are all big in the scale, beyond the largest common measure, when we weigh them together and attempt some conception of the singular grandeur of the character that they formed."

Washington's value to the country is measureless. "When we call him the Father of his Country we are using what is hardly a figure of speech. His relations to its birth and its youth were paternal in very fact. He truly gave it a national existence; he was looked to while he lived, as a child looks to its parent, for guardianship, guiding wisdom, protecting care. In all history I find nothing that parallels the preeminence of his standing in the life of a great nation, and nothing in greatness of character is quite like his."

ABRAHAM LINCOLN — SIMPLEST IN GREATNESS

"In what may be called the accidents of their lives and the non-essentials of their personality, Washington and Lincoln are

strikingly and strangely contrasted. So far as there have been patrician and plebeian distinctions in our society, Washington, born to the comfortable circumstances and considerable refinements of planter life in colonial Virginia, is representative of one class, while Lincoln, child of pioneering poverty in the first settlements of the early West, will stand for the other."

Of attendance at school, Lincoln had about six months. This started him in reading, writing and ciphering. Was that enough? "Absolutely it was enough; for a man more perfectly educated than Abraham Lincoln, in the true meaning of education, did not exist in the world, when the time came for his doing of great work. He had perfected his powers, and the simple story of the simple methods of self-culture and self-training by which he was natured to that perfect result holds the whole philosophy of education."

"Lincoln's self-education was distinguished from that of most others by the remarkable exercising that went with the feeding of his mind, to produce assimilation in the most perfect degree. His intellectual nature was fastidious from the first and exacting in its demands. It would accept no indefiniteness in knowledge and no indistinctness of ideas. What he knew and what he thought must be absolutely clarified in his mind. If it did not come to him so from another mind, in talk or book, he must make it so, in language and thinking of his own."

"A mind luminous, absorbent, wrong by nature, was clari-

ABRAHAM LINCOLN

Born Feb. 12, 1809

Died April 15, 1865

fied and strengthened to perfection by the cultivation of right habits of exercise with lifelong laborious care."

"There is a moral revelation, too, of Lincoln, in this disclosure of his early processes of thought. It shows the truest kind of honesty that can exist in a man, — the fundamental rectitude of mind. That constitution of mind which must, by its own compulsion, work straightly and accurately and completely to the end of its thinking, always; which can suffer no dallying, or carelessness, or indifference, in its processes, or endure any dimness of light in its chambers; which is driven by a good of nature to find the verity in whatever it seeks, and to be content with nothing else; — it is in that make of mind that all rectitude has its natural and only sure seat. Moral movements of feeling — leadings of conscience — may be potent in others, but never with the unfailing certainty of uprightness found here.

"Into a rare and wonderful alliance with this logical rectitude of thought came the humorous imagination which warmed and genialized Lincoln's mind. It lent the magic touch which transforms talent into genius. It doubled the sources of illumination to his thinking and speaking, by adding parable and allegory to argument, — suggestive illustration to rational deduction. It was a dramatic imagination, which actualized ideas, in parabolic anecdotes and stories, instead of imaging them in

metaphors, as the poet does. It contributed some large part to a great gift of power for the just persuasion and right leading of men, such as few in all history have possessed. In this, too, as in the other part of that wonderful gift, the great man of history was foreshadowed in the roughly bred boy of the pioneer's cabin. The gift was never hidden in a napkin to rust. Boy and man, Lincoln was always eager to give out to others what he found in his own mind. From childhood he was the central talker, story-teller, speech-maker of his circle, and always its intellectual reader."

"The fact about Lincoln which time discloses more and more is this: that his greatness is measured, like that of Washington, not so much by what he was able to do for the cause of Union and freedom, as by what he was able to be to it. It was not his part to ride upon the storm which rolled out of the free North to overwhelm treason and slavery; it was not his part to forge its thunderbolts, nor to hurl them; it was his sublimer part to stand like a firm, strong pillar in the midst of the swaying tempest of that uncertain time, for a tottering nation and a shaken cause to hold themselves fast by. That is what he was to us; that is what he did for us; and that is the kind of providence in human affairs which great characters, only, of the grandest mould and make, are given for."

"And, yet, from what simplicity of nature that influential strength of the man had come! Here, in truth, was the final secret of it. He had kept his nature as it was given him. He was so little a world-made man, — so very much a God-made man. The child had grown into the man, — not the man out of the child. That rare kind of growth must preserve the best fibre and elasticity of being. It must have helped to produce the quaint, homely humor which some people mistook strangely for clownishness and levity. Levity! Who ever looked into the sad eyes of Abraham Lincoln, when his great burden was heavy upon him, and believed there was levity in the soul of the man? His earnestness was of a strain too deep for those who slandered him that way to understand."

"If this nation is to be truly great, it must be great as Lincoln was, by verity and simpleness, by honesty and earnestness; its politics a fair weighing of true opinions; its diplomacy a straight acting toward just purposes and necessary ends; its public service a duty and an honor; its citizenship a precious inheritance or a priceless gift. Let us have faith enough and hope enough to believe that the time of these things is coming yet; and then, not till then, will the monument of Abraham Lincoln, exemplar of democracy and type of the republican man, be builded complete."

These quotations amply show us how truly great our leaders, George Washington and Abraham Lincoln, were.

Reference: Larned, N. N.; "A Study of Greatness in Men" Houghton Mifflin Co., Boston and N. Y., 1911, pp. 171-220; pp. 223-303.

Newest biographies: Albert J. Beveridge: Abraham Lincoln 1809-1853. 2 Vols. Houghton Mifflin.

Fitzpatrick: George Washington: Colonial Traveler 1732-1775. Bobbs-Merrill.

PISMO NAŠEGA OPERNEGA PEVCA MR. A. ŠUBLJA.

Hollywood, Cal., 9. jan. 1929. — Uljudno bi Vas prosil, ako bi imeli prostor in bi blagovolili priobčiti načrt koncertov, ki je sledeči:

- 10. jan.: Rocksprings, Wyo.
- 27. jan.: Denver, Colo.
- 3. febr.: Collinwood, O.
- 5. febr.: Cleveland, O.
- 17. febr.: Detroit, Mich.
- 23. febr.: Johnstown, Pa.
- 24. febr.: Aliquippa, Pa.
- 28. febr.: Hartford, Conn.

3. marca: Milwaukee, Wis.

Danes odpotujem v San Francisco, kjer pojem 13. januarja.*

Zahvaljujoč se Vam v naprej, Vas pozdravlja,
udani
Anton Šubelj.

* Pismo iz San Franciscsa, dne 14. jan.: Koncert izborna uspel. Neizrečeno me veseli, da je naša pesem zmagala tako daleč. (Dodatek urednikov: Višek zmage je menda slovenska pesem dosegla v Milwaukee, Wis., kjer je pel Mr. Šubelj pred zbrano angleško publiko, obleden v slovensko narodno nošo. V tej narodni noši slikanega ga je tudi prinesel kot priligo "Milwaukee Journal".)

PISMA.

677 So. Front St.
Steelton, Pa., Jan. 3, 1929.

Dear Editor,

All the letters that have appeared in the Ave Maria gave me intense interest. It is a pleasure to know what boys and girls of my own age are able to do. I thought it wise to drop you a letter likewise. Perhaps my poor lines would arouse the feelings of other readers.

This year I am in the seventh grade. I attend St. Peter's School, which is very dear to me. Our pastor is Rev. Anthony Bratina. He is very kind to us.

We spend our Christmas holidays fairly well, although a large number of us were in bed with the "flu". This disease prevented us from not opening school until Jan. 7.

The following is a poem I wrote for Christmas. Hope you'll enjoy reading it.

Christmas Morn.

On Christmas morn
Our Saviour was born.
He laid in a cradle,
Found in a stable.

The wonderful star made the light
For the shepherds that night;
When the angels appeared,
The shepherds were amazed and feared.

While they watched their flock on the hill,
They received a message of joy and good-will,
The shepherds believed all that was told,
And proceeded to the Babe on a night so cold.

When they reached the stable
Where Jesus was laying in a cradle,
The shepherds prayed and blew the horn
For the new King that was born.

Hoping this year of 1929 brings you God's blessings and success, I am, yours sincerely,

John Movrin.

821 Adams St.
Waukegan, Ill., Dec. 26, 1928.

Častiti Gospod:—

Prosim ako bi dali tudi mojo pismo v Ave Maria.
Jaz sem v tretji razred in hodim v šolo Matere Božje. Sedaj sem osem let stara.

Jaz bom šla h prvim svetem Obhajilu ta let.
Šesteja Januarja bomo mi imeli lepo igro in jaz bom tudi igrala v tej igri.

Lepo Vas pozdravi,
Cecilia Dolinar.

J. M. J. Mary Ošlai. St. Peter's School, 5th Grade.
Dec. 18, 1928.

Dear Father:—

I am attending the St. Peter's School in Steelton, Pa. We have the same Sister as we had last year. I wish if you would put my few lines in the Ave Maria. The best month we had was December, the 9th we had two weekday parties.

Day after the party we had a novena of Forty Hours. I was a flower girl. There were 10 priests and a Bishop from Harrisburg, Pa., and Rev. Odilo Hajnšek, of Illinois.

We are going to have a party on St. Steven's Day. I am taking a part of it too. My age is eleven and I am in fifth Grade. Wishing you a Merry Christmas and a Happy New Year to all. — Sincerely yours,
Mary Ošlai.

21 Lawrence Street.
Ely, Minn., Dec. 28, 1928.

Rev. and Dear Father:—

I go to the public school in the city of Ely. I am 13 years old and am in the eighth grade. I have made my confirmation in July 1928. Our church has a special way of raising money, that is the building fund. For Christmas we call it the Christmas offering. We have a midnight mass on Christmas. And two masse at 8 o'clock and 10 o'clock.

Yours sincerely,

Frank Tratnik.

21 Lawrence Street.
Ely, Minn., Dec. 28, 1928.

Revernd and Dear Father:—

I go to a public school because we have not a Catholic school in Ely. I hope we have one soon, at our church we every month contribute to the building fund. Then the next Sunday the priest reads the names of all those who gave and how much they gave. At the end of the year he gives out little books with the names of the people who gave either for the building fund pew rent Christmas offerind or church. This year they are also going to put the names of those who did not give anything.

I am yours sincerely,

Angela Tratnik.

1324 Highland Ave.
Joliet, Ill., Dec. 29, 1928.

Častiti Father in Urednik Ave Maria:—

Jaz se vam prav lepo zahvalim ko ste mi poslali Ave Maria Koledar za 1929.

Hvala Bogu jaz sem pa srečna letas. Prvo darilo sem dobila mašne knjige od Rev. Father M. Butala za katekizem, drugo pa od vas, koledar za dopise za letošno leto v Ave Maria.

Posebnega družga nimam zdaj nič za pisati. Kakor Božične praznike smo v naši cerkvi Sv. Jožefa prav lepo obhajali. In mislim da ste tudi vi v Lemontu. Prečelo se bo leto 1929 pa voščim Vam srečno Novo leto, in obilo blagoslova. Jaz sem bila dvakrat v Lemontu pa nisem Vas nič vidila, jaz ne vem če ste vi mene.

Christine Adamich.

Častiti Gospod Vrednik:—Namenila sam se, da bom pisla an par vrstic. Jest hodim v St. Vitus School. In moje ima je Anna Furlan stanujem na 1229 E. 60 St., Cleveland, in jest sem petne razrede pa sa ša precej dobru učim. In moje sestra je pridna.

Na smata me zamaret zatu ka jest sa nasem neč slovenščino učila. In tu je taparvekrat ka jest pisem v slovenščino pismo. In tu je usa ka sem sa sama navadla. In zdaj morem ša zapisat da imam tri bratje pa sa ana mačkana sestrička. Zdaj namam jest neč več za zapisat kukar da jest vas pozdravem.

Anna Furlan,

January 11, 1929, Cleveland, O.

St. Joseph' College, Hinsdale, Ill.
Jan. 13, 1929.

Rev. Fr. Salesius, O. F. M.

Complying with wour wish I wrote a composition on my brief stay at Lemont. Following is the composition:

A Visit to Lemont

The Christmas holidays were almost upon us when two of my friends and I, who are attending St. Joseph's College, at Hinsdale, Ill., decided to accept the kind invitation and spend a little portion of our Yuletide vacation with the Slovenian Franciscans at Lemont, Ill.

Holiday recess began on December the twentieth. In the afternoon of the same day two Fathers came from Lemont to

take us there. It was a short trip, but we enjoyed it immensely. Our arrival was greeted heartily by the generous hosts and we were shown our rooms. After a warm and appetizing supper we played cards. At about nine o'clock we followed the beckoning call of Morphens, and sauntered off into fairyland to dream sweet dreams of Hinsdale, Lemont, and home.

The next morning we awoke after a night of unbroken rest. We attended Holy Mass and had breakfast shortly after. During the latter part of the morning we visited the "Ave Maria" office to inspect the same and various surrounding places. The afternoon was spent in particularly delightful manner when we joined the friendly circle of Fathers, Clerics and Brothers, heard their interesting stories, and listened to their genuine wit and humor.

The next day doomed cold with clouds clothing the heavens here and then. Accompanied by the Father and Novices, we

Our students from Mayelake, Ill.

went to a nearly frozen pond, where we skated for about an hour. When all were convinced that they had flitted back and forth to their hearts' content, had filled their lungs with sufficient draughts of invigorating air, and had fallen frequently enough to assure their aching bones for the next few days, we returned to the convent. There we again indulged in those cozy comforts of the warm indoors so welcome to the average mortal on a chilly day.

But as I wished to visit my folks at home in Wisconsin before going back to school, I left in the afternoon, sorry to part with such kind friends, but eager to see my parent and relatives at home.

My visit at Lemont was not of long duration, nevertheless it was long enough at that to prove that true, whole-hearted hospitality abides within these convent walls. God reward the accommodating Franciscans at Lemont, and prosper all their efforts in educating youth for the service of the sanctuary.

Your in Christ

Louis Schirzel.

613 E. 200th Street.
Euclid, O., January 10, 1929.

Častiti gospod:—

Danes smo dobili Ave Marija. V njem je pisem od Frances, ki je z menoj v šol. Čakaj ti pa bom še jaz napisala pisem kako je bilo lepo pri igri na St. Stephen's day. To je naš program.

1. Govor č. g. župnika.
2. Pozdrav. Deklamacija.
3. Pesem "Kje so moje rožice".
4. Kuharice — zabavica.
5. Kedar ni mame in ate doma. Igra.
6. Vojaki.
7. Baby je bolan. Igra.
8. Pesem "Po jezeru bliz Triglava."
9. Vaje z venci.
10. Božična noč. Živa slika.
11. Pesem "Sv. noč".

Škoda da niste bil pri nas. Ljudi je bila polna hala in so rekli da je bilo vse fine lepo.

Živa slika pa je bila naj lepša. Pastirček je držal živo ovčko ki je pela: me-me-mel! Tudi golobčka smo imeli živega — lepo belega — in angelčki so bili lepi. Ljudje so jokali.

Otroci pa smo bili veseli da nismo nič pokvarili pri igri. Jaz sem bila "mati" v igri.

Moramo biti Bogu hvaležni ker imamo sestre ki nas tko lepo vučijo.

Drugi teden pa bomo imeli test, moramo se pridno učiti da bomo kaj znali. Mene uči č. s. Avrelija.

Sedaj pa Good by, Vaša

Hedwig Kern.

Šola Sv. Antona, Pueblo, Colo.
January 10, 1929.

Častiti gospod urednik:

Srečno in veselo novo leto Vam želijo slovenski učenci šole Sv. Antona v naši "solčni Pueblo." Ker je to moj prvi dopis Vam bodem malo sporočila o naši župniji. Naša slovenska šola Marije Pomagaj je malo daleč od nas za to hodimo sem v slovaško šola St. Antona kjer nas učijo sestre reda Sv. Benedikta. Mene uče slovenska sestra Sr. M. De Lourdes in z njo enkrat na teden govorim slovensko in včasih tudi glasno beremo Ave Marijo da vzemo kaj novega iz drugih (mest.) šol.

Meni je težko pisati ker včasih ne vem ali je slovensko, slovaško ali angleško. Upam da te vrstice najdejo prostorček na Vašem "kornerju".

Rose Dremel,
učenka osmega razreda.

Rauch, 12. Jan. 1929.

Ker se vedno več slovenskih otrok oglašja v ave Maria sem se odločil tudi jas nekaj napisati ker drugega poduka nimam slovenskega kot ave Maria in kar se navadam od starišev da bi se bol priučil pisanju in branju ako nebo Vam v nadlogo bi se še večkrat oglašil ali pa kateri mojih dveh bratcev. Povedati Vam hočem da živimo na skrajnem severu Severne zvezde ker ni samo severna ampak je tudi mrzla včasih 40 ali 50 pod ničlo tako da kar obraz peče ko prehodimo dve milje dolgo pot v šolo ali domov. Mi smo tukaj na farmi tri leta sedaj nam je še bol težko ker smo otroci še mali nemoremo še dosti starišem pomagati da bi kaj več zemlje preorali smo še bol v grmovju tako do nas obiskujejo Musi, srne, medvedi včasih tudi volkovi zapojejo svojo pesem komaj nekaj rodov od hiše to nam je v veselje. Pobetu ravno ko ni bilo ata doma je bila svetla mesečna noč pa je začelo nekaj ropotati po steni hiše, mama hitro vstane ter opazuje skozi okno kaj bi bilo ko pogleda skozi drugo okno pa zagleda prav pri vratih velikega medveda mama v strahu pokliče nas otroke in nam pokaže medveda mi vsi v strahu kam bomo šli prav na tiho k drugemu oknu da bomo zbežali na štalo ko smo ravno hoteli odpreti, pa zagledamo druge tri, staro in dva mlada tako nam je bilo nemogoče bežati smo morali čakati kaj se bo zgodilo seveda opazovali smo jih pa na tiho in v strahu skozi okno. Mlada dva sta bila tako prijazna da bi se bili mi otroci šli kar igrati z nima ko bi stara dva ne bila tako velika in strašna. Ko je ata prišel domov smo mu imeli povedati veliko storijo največ od malih ker sta bila tako prijazna. Potem so pa ata povedali da sta Adam in Eva tako živela med živalmi v raj.

Sedaj Vas pozdravim Vas in vse na kornerju Ave Maria.
Trinajstletni Frank Stupica.

St. Anthony's School.
Pueblo, Colo., Janu. 11, 1929.

Dragi gospod Urednik:—

To je moje prvo pismo v Ave Maria. Prosim da ne zaženete v koš.

Jaz sem 13 let stara in v sedmem razredu. Hodim v šolo Sv. Antona. Učimo se tudi Slovensko pisati in brati.

Jaz rada berem dopise od naših malih. Imeli smo lep Božič. Velka maša je bila ob polnoči. Šolski otroci iz 6, 7 in 8 razreda smo peli, drugi so bili angelji pri jaslicah.

Sedaj pa Vas lepo pozdravim, Vaša
Frances Raspet,
učenka sedmega razreda.

677 So. Front St., Steelton, Pa.

Častiti Gospod Urednik:—

Ko sem čitala list Ave Maria sem sklenila, da Vam hočem tudi jaz za mesec januar nekaj napisati. Ne dolgo pred Božičem smo imeli štirideset urno pobožnost, katero so vodili naš dobro znani misijonar Rev. Father Odilo. Imeli so zelo lepe pridige. Naj bolj sem si pa zapomnila kar so nam povedali tretji ali zadnji večer štirideseturne pobožnosti. Prav glasno so povdarjali, da otroci morajo hoditi v svoje farne, katoliške šole. Vesela sem bila, da moji bratci, sestrice in jaz obiskujemo našo šolo sv. Petra. Takrat smo imeli tudi dve procesiji. Eno v začetku in drugo ob sklepu štirideset urne pobožnosti. Zadnje so se udeležili tudi naš presvitli g. škof in 16 duhovnikov. Cerkev je bila tako polna, da smo komaj dobili prostora za procesijo.

Sedaj Vam še pa moram povedati malo kako smo se pripravljali za Božič.

Naš dobri gospod župnik so dali za vsaki razred lepo božično drevesce. Oh, kako smo bili veseli mi otroci, ko smo ga kinčali.

Toliko smo gor obesili, da se je kar šibilo. Pod drevesce smo pa postavili jaslice, katere nam je kupila moja dobra mamica za moj razred. Največ veselja nam je naredil "Santa Claus". Obiskal nas je na božični popoldan. Imel je veliko vrečo polno cukrčkov. Vsak izmed nas je dobil po eno škatljo. Nekateri je tudi malo postrašil s šibo. Bi Vam rada še več napisala pa je moj bratec rekel, da še moram za njega nekaj pustiti, da bo še on imel kaj za pisati.

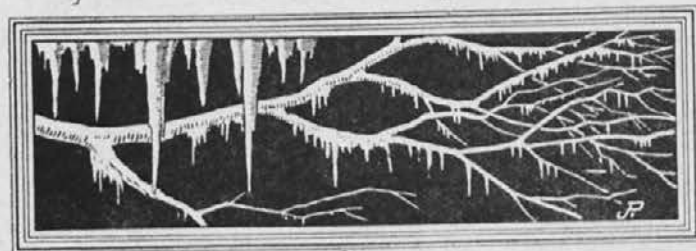
Želim Vam mnogo uspeha v letu 1929. — Vaša

Mary Movrin.

Odgovor na pisma:—Precej pisem sem dobil tudi za to številko. Vendar še nimam žuljev na roki, kar mi je želel v zadnjem pismu Vilko Sainich iz Kansas City. Še več pisem bi lahko prebral. Le pošljite jih od vseh strani, od severa in juga, od zapada in vzhoda!

To pot so se prvič oglašili iz Pueblo, iz takozvane "zapadne metropole". Dobrodošli v našem krogu! Dobrodošlico kličem tudi Sv. Vidu v Clevelandu in Waukeganu in vsem, ki so se prvič oglašili. Upam, da se bodo odzvali še iz drugih naselbin, n. pr. iz Detroita, iz New Yorka, iz So. Chicage, iz Johnstowna in tako dalje. Vsi bodo dobrodošli, vsako pisemce bo z ljubeznijo sprejeto!

Urednik Ave Marije.

IN THE REALM OF BOOKS.
By Albina J. Wahcic.

Davis, William Stearns: **Gilman of Redford**, A Story of Boston and Harvard College On the Eve of the Revolutionary War 1770-1775.

"A stirring story of the five troubled years preceding the Revolution, centering about the patriotic activities of young Roger Gillman, Harvard student and friend and helper of Paul Revere and

Samuel Adams. It pictures clearly the life of the people in town and country, and famous men and events crowd its pages." (1927, The Macmillan Company.)

This book as well as the one following are appropriate for the month of February.

Pendexter, Hugh: **Bird of Freedom** (1929). — The Bobbs-Merrill Co., Publishers, Indianapolis, Ind.

"A stirring tale of pioneer days in Nebraska, telling of the settlers' struggles against crooked land agents and desperadoes, blizzards, and hordes of grasshoppers. One of the chief characters is an eccentric old man, nicknamed "Bird of Freedom", who wanders from one frontier town to another, circulating wildcat banknotes and dealing in real estate."

The historical background can be traced in the History of the United States—including the years from 1855 to 1865, the time of Lincoln.

Barry Charles: **The Detective's Holiday** (1926). — E. P. Dutton & Co., 681 Fifth Ave., N. Y.

"Once a policeman, always a policeman," says one of the characters in this book. The Detective Inspector Lawrence Gilmartin goes on a vacation to a remote town in France with a firm resolve to leave all mysteries behind him. The villagers speak of him as "le professeur", because of his apparent literary pursuits. A robbery and murder mystery presents itself and this gentleman at once resumes his role of famous detective of Scotland Yard and goes into the thick of it.

The book points out the fact that a man may be very wicked but still know the meaning of honor. Another conclusion also proves that even the most eminent detectives may be fallible.

Detective Inspector Lawrence Gilmartin is the principal character. He is well versed in his work and well educated in classical subjects as well.

Adams, Samuel Hopkins: **The Unspeakable Perk** (1916), Houghton Mifflin Co., Boston and N. Y.

This is a romance, differently treated. The setting itself is romantic in the great island republic of Caracuna on the Caribbean Sea. There is an air of mystery and doubt about the hero. His dark goggles and apparent taciturnity give him the nickname "Unspeakable Perk". To the young lady, Miss Polly Brewster he is Mr. Beetle Man, not only because of his spectacles, but on account of his professed scientific interest in insects and beetles.

The book gives a hint of the terrors of the bubonic plague (black death) and quarantine. There seems to be an undercurrent of a revolution brooding among the natives of the republic. The Dutch government does very much of the trading with the

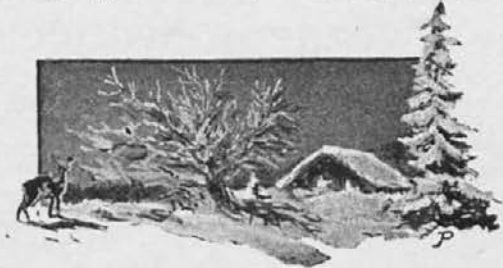
country.

The plot moves on smoothly with no slackening of interest.

McDonald, Irving T.: **That Second Year** (1928), Benziger Brothers, Cincinnati, O.

An excellent story of college life at Holy Cross, the famous Jesuit School at Worcester. It is brimful of sports, pranks and mystery, but, above all, featuring true Catholic manliness.

A young man by the name of Ford Carr of Detroit, Mich., plays an important and conspicuous part in the story, or rather, his name does.

MALO GRAMATIKE. — A LITTLE GRAMMAR.

(Nadaljevanje.—Continuation.)

Nekaj malega še o pridevniku.

Pridevnik rabimo lahko **pridevno** (atributivno): črna noč, bel golob . . . ali **povedno** (predikativno): noč je črna, golob je bel . . .

Pridevnike tudi **stopnjujemo** (Comparison of adjectives). Ločimo tri stopnje: osnovnik, primerik, presežnik. (There are three degrees of Comparison,—the Positive, the Comparative, and the Superlative.)

Primernik (Comparative) se tvori s končnico: 1. -ši, -ša, -še ali 2. -ji, -ja, -je ali 3. -ejši, -ejša, -ejše: ljubši, ljubša, ljubše; dražji, dražja, dražje; plemenitejši, -a, -e.

Presežnik (Superlative) se tvori tako, da dodamo komparativu spredaj besedico naj-: najljubši, najdražji, najplemenitejši.

Nekatere komparative tvorimo tudi tako, da dodamo neizpremenjenemu pozitivu (osnovniku) zase stoječo besedico "bolj", nekatere superlative pa tako, da donemo pozitivu besedico "najbolj": bel, bolj bel, najbolj bel.

Sedaj pa znate že nekaj več! Lahko že deklinirate samostalniki s pridevnikom, vsakega po svoji deklinaciji. N. pr. velika hiša, bel sneg, modro nebo itd. Kar poskusite!

Eno reč še imam za pripomnit. Včasih boste v zadregi in ne boste vedeli, ali je v 6. sklonu s ali z. Tega ne vedo tudi taki, ki se ponašajo, da znajo dobro slovenski. Da boste vi vedno prav zadeli, zato vam bom dal eno pravilo. "S" stoji pred konzonanti p, k, t, f, c, h, s (pekatefuchs) in č, š. Sicer pa stoji zmirom z. N. pr.: s hišo, z veliko hišo; z mizo, s svojo mizo . . .

VSEBINA FEBRUARSKE ŠTEVILKE:

O cerkveni glasbi	str. 33-34	Zahvala dobrotnikom	str.48
Svečnica (pesem)	str. 34	Laktancij o rim. preganjavcih	str. 49-50
Mesečni pridigar (štiri pridige)	str. 35-37	Sedem Marijinih besed	str. 50-51
Izredno sveto leto	str. 37	Glasovi od Marije Pomagaj	str. 52-53
Kazimir Troha in njegova družina (konec).....	38-39	Iz našega ofisa	str. 54
V tihih urah (pesem)	str. 39	Naši zastopniki	str. 55-56
Za može, za žene in za druge: Družina in tisk.....	40-42	Naši mladini:	
Možu in ženi (pesem)	str. 42	The "why" of greatness	p. 56-58
Dragi Amerikanci	str. 43-44	Pisma	p. 58-60
Drobne vesti urednikove	str. 45-48	In the realm of books	p. 60
Pozabljen amulet (daljša povest)	str. 45-48	Malo gramatike	p. 61

Zvezde in cvetice. — Knjiga o hvaležnosti.

V lepi opremi je izšla pomembna knjiga o hvaležnosti. Pokojni Kržič, ki je napisal celo vrsto vzgojnih sestavkov, ki je vse svoje življenje posvetil vzgoji mladine in naroda, se je lotil težavnega, a hvalevrednega dela, katero bo upajmo, rodilo bogate sadove iz roda v rod v veselje, zadovoljnost in srečo našega človeka.

Legenda nam pripoveduje: Čednosti so se vrnile z zemlje k Bogu. Vse so prijazno kramljale med seboj, saj so si bile dobre znanke. Samo dve, pri katerih bi človek pričakoval, da si morata biti še posebno znani, sta šli tiho kot nepoznani tujki druga poleg druge po nebeški cesti. Šele v nebesih ju dobri nebeški Oče predstavi drugo drugi: dobrota—hvaležnost! (Str. 42.)

Kar je napravil nebeški Oče v legendi, toisto je dosegel Kržič v "Zvezdah in cveticah", govoreč o dobroti in hvaležnosti tako lepo po domače in nazorno, da mu z zanimanjem slediš po vseh potih in stezah ob oživljajočem vonju bajne cvetice, čudežne rože, ki ima moč, **preustvariti in osrečiti svet.**

Ko spoznaš pravo podlago hvaležnosti in se zaveš, da je hvaležnost naša dolžnost in veš, v čem se razodeva, zažari pred teboj v vsej lepoti in tedaj se šele pray zgroziš nad ostudnostjo nehvaležnosti in njenimi vzroki. Menda ne obupaš, ker tudi nehvaležnost lahko s hvaležnostjo preženeš, ako slediš vzornikom. (Str. 7-65.)

Prvi del je zanimiv, a drugi še vse bolj, ker ko te pisatelj seznanja z dobroto, te vodi z večjo roko učenega vodnika po veseljstvu in ti s svojim znanjem, ki ga podčrtuje z obilnimi citati, opisuje zemljo in solnce in zvezde, da se kar čudiš in strmiš in se sproti zavedaš svoje nevednosti in — nehvaležnosti, ki se pa umika kakor megla pred solncem.

Po "Zborniku svečenikov sv. Pavla" v Gorici.

Naročite KOLEDAR AVE MARIJE

ZA LETO 1929!

Stane samo 50c in Vam prinaša mnogo zanimivega berila. Še preden je koledar izšel, smo imeli čez 4000 naročil. Zatorej hitite z naročili!

Posljite koledar tudi svojim znancem v starem kraju. To bo zanje najlepše darilo. Za stari kraj stane koledar s poštnino 75c.

Srečni bodimo!

Po raznih virih
spisal

REV. FRANC BERNIK, župnik

V DOMŽALAH.

Zopet je podal marljivi g. župnik in pisatelj novo času silno primerno in potrebno knjigo "Srečni bodimo!"

Že sam naslov je prikupljiv vsakemu. Vsakdo želi biti srečen: toda vsakdo ne najde prave poti k sreči. Mnogo naših rojakov je šlo iskat srečo v Ameriko, pa so jo našli? Le pičlo, pičlo je število tistih srečnih. Gospod pisatelj pa nam v tej svoji knjigi tako mikavno z mnogimi zgledi in resničnimi dogodki opisuje pot k sreči, da se knjiga takoj dopade bravcu.

Hkrati ga tako krepko prepriča o pravi poti k sreči, da se z veseljem napoti k sreči, jo v resnici najde in nikdar ne zapusti.

Ta zanimiva knjiga nam je ravno letos Slovincem v Ameriki vrlo dobro došla pred našim vseslovenskim katoliškim shodom, čegar namen je isti kakor knjige "Srečni bodimo".

Sezite po njej! Naroča se pri pisatelju.

POZOR! POZOR!

Sedaj dobite pri meni sledeča najbolj uspešna zdravila:

Alpen Tinkuro, ki je proti izpadanju las ali pa celo pospeši njihovo rast. Ta tinktura povzroči, da vam popolnoma prenehajo izpadati lasje, če pa so lasne korenine ali mah na glavi, vam bodo lasje zopet zrasli.

Bruslin Tinkuro zoper sive lase. Ta tinktura vam napravi v kratkem času popolnoma narturne lase, ravno take, kakor ste jih imeli v svoji mladosti. Moje zdravilo je tudi zelo uspešno zoper prahute in druge nerednosti na glavi.

Wahčič Fluid vam v kratkem času odpravi tudi najstarejši revmatizem in trganje po kosteh.

Elsa Žavba je najboljšo zdravilo zoper raznovrstne rane in druge kožne bolezni.

Še mnogo drugih zdravil dobite pri meni. Uspeh vseh so potrdila, premnoga zahvalna pisma.

Pišite takoj po brezplačni cenik!

JAKOB WAHČIČ,

1436 East 95th Street, Cleveland, Ohio.

John Kosmach

ŽELEZNINA — BARVE — OLJE
STEKLO — STENSKI PAPIR, ITD.

PAINTING & DECORATING

1804 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Phone Canal 0490

Šest novih plošč,

ki jih je izdala Ave Marija

1. Slovenska polnočnica. I. del in II del	\$1.25	4. Šmarnice I. Litanije Mat. božje II.	\$1.25
2. Santa Claus I. Božične pesmi II.	\$1.25	5. Nova maša I. Poroka II.	\$1.25
3. Vstajenje, I. in II. del	\$1.25	6. Našim najdražjim v spomin. I. in II. del	\$1.25

Vse plošče so strogo verske vsebine. Na vseh govori naš znani slovenski misijonar Rev. Odilo Hajnšek O. F. M. Naročite jih pri Ave Mariji hitro, ker smo jih naročili omejeno število. Za poštino pošljite za posamezno ploščo pet centov. Ako naročite vseh šest — poštine prosto. —

A V E M A R I A

BOX 443, LEMONT, ILLINOIS.

ALI VESTE?

Da ima list "AMERIKANSKI SLOVENEK" razpisan velik kontest za pridobivanje novih naročnikov?

Kontest traja od 1. februarja do 31. marca 1929

Kontest, ki ga odvarjamo v mesecu katoliškega tiska mora biti tak, kakoršnega dosedaj še ni bilo. Prepričani smo, da ni čitatelja, ni Slovenca in Slovenke, ki ne ljubi godbo, petje in se rad ne razveseli, ki bi se ne želel in ne mogel pridobiti nekaj nagrad, katere imamo letos razpisane. Za vsakega novega naročnika je določena nagrada. Preberite pazno pravila in določila, potem pa krepko na delo vsi naročniki! Vsi v kontest!

Ta ali oni ima gramafon, pa ni denarja, da bi si kupil vse zanimive nove plošče, sedaj imate priliko, da si jih zaslužite. Na delo za nove naročnike, pa jih bote dobili. Oni, ki si želijo gramafon ali Radio v hišo, imajo zdaj najlepšo priliko, da si ga zaslužijo z agitacijo.

Take izredne prilike ne bo zopet kmalu, zato si jo bo gotovo vsakdo izkoristil.

NAGRADE ONIM, KI POŠLJEJO KAJ NOVIH NAROČNIKOV SO DOLOČENE SLEDEČE:

Za vsakega polletnega naročnika se dobi ena 10 inčev gramof. plošča.

Za enega celoletnega naročnika se dobi dve 10 inčev gramof. plošča, itd.

(To velja do števila 9 celoletnih novih naročnikov.)

Za 10 celoletnih nar. je določena nagrada ročni gramofon.

Za 15 celoletnih nar. ortofonična ročna Viktrola in 5 plošč.

Za 20 celoletnih nar. ortofonična ročna Viktrola v vrednosti \$35.00 in 10 plošč.

Za 25 celoletnih nar. Columbia ročni gramofon v vrednosti \$50.00.

Za 40 celoletnih nar. ortofonična Viktrola v vrednosti \$95.00.

Za 50 celoletnih nar. Columbia Viva-tonal gramofon v vrednosti \$125.00.

Za 75 celoletnih nar. ortofonična Viktrola v vrednosti \$165.00.

Za 85 celoletnih nar. Columbia Radio v vrednosti \$200.00.

Za 100 celoletnih nar. Radio in Victrola kombinacija za \$250.00.

Za 150 celoletnih nar. RCA 6 Tube Radio in Elektrola kombinacija za \$425.00.

Plošče si vsakdo sam izbere iz našega cenika, kakršne sam želi. Dva četrletna naročnika štejeta enega polletnega, dva polletna enega celoletnega.

Natančnejši opis tega velikega kontesta, ki je prvi te vrste na polju slovenskega žurnalizma v Ameriki, zasledujte v listu "Amer. Slovenec". Udeležite se kontesta gotovo tudi Vi!